PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2005 m. rugsėjo 13 d.*

Byloje T-53/02

Ricosmos BV, įsteigta Delfzijl (Nyderlandai), atstovaujama iš pradžių advokatų M. Chatelin, M. Fleers ir P. Metzler, vėliau – advokato J. Hertoghs, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą iš pradžių M. van Beek ir R. Tricot, vėliau – M. van Beek ir B. Stromsky, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

dėl prašymo panaikinti 2001 m. lapkričio 16 d. Komisijos sprendimą REM 09/00, kuriuo pripažįstama, kad atsisakymas išieškoti importo muitus ieškovės naudai, dėl kurio Nyderlandų Karalystė pateikė prašymą, yra nepagrįstas,

* Proceso kalba: olandų.

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(pirmoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas J. D. Cooke, teisėjai R. García-Valdecasas ir V. Trstenjak,

posėdžio sekretorė C. Kristensen, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2005 m. kovo 1 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Teisės aktai

Bendrijos tranzito taisyklės

1 Pagal 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 302, p. 1, toliau – Muitinės kodeksas), 91 straipsnio 1 dalies a punktą, taikant išorinio tranzito procedūrą, iš vienos

Bendrijos muitų teritorijos vietos į kitą gali būti gabenamos ne Bendrijos prekės, kurios neapmokestinamos importo muitais bei kitais privalomaisiais mokėjimais ir kurioms netaikomos prekybos politikos priemonės.

2 Pagal Muitinės kodekso 96 straipsnio 1 dalies a ir b punktus už prievolių, susijusių su išorinio Bendrijos tranzito procedūra, įvykdymą atsako jos vykdytojas. Jis atsako už nesugadintų prekių pristatymą per nustatytą terminą į paskirties muitinės įstaigą, deramai prižiūrint, kad nebūtų pažeistos muitinės panaudotos prekių identifikavimo priemonės, bei už nuostatų, susijusių su Bendrijos tranzito procedūra, laikymąsi.

3 Pagal 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (OL L 253, p. 1, toliau – Įgyvendinimo reglamentas), 341 straipsnį visoms prekėms, kurias numatoma gabenti taikant išorinio Bendrijos tranzito procedūrą, vadovaujantis šiuo skirsniu įforminama T1 deklaracija, t. y. deklaracija, surašyta blanke, atitinkančiame 31–34 prieduose pateiktus pavyzdžius, ir naudojama vadovaujantis pastabomis, nurodytomis 37 ir 38 prieduose. Iš 37 priedo matyti, kad, taikant išorinio Bendrijos tranzito procedūrą, naudojami šie egzemplioriai:

— 1 egzempliorius, kurį pasilieka valstybės narės, kurioje atliekami eksporto (išsiuntimo) arba Bendrijos tranzito formalumai, valdžios institucijos,

— 4 egzempliorius, kuris paliekamas paskirties įstaigoje užbaigus Bendrijos tranzito operaciją,

— 5 egzempliorius, kuris yra grąžinamasis egzempliorius Bendrijos tranzito procedūrai,

— 7 egzempliorius, kurį statistikos reikmėms naudoja paskirties valstybė narė.

4 Be to, Įgyvendinimo reglamento 37 priede pateikiami paaiškinimai dėl duomenų pateikimo skirtinguose Bendrijos tranzito blankų langeliuose. 18 langelyje pateikiami šie duomenys:

„18. Transporto priemonė ir jos nacionalinė priklausomybė išvykstant

<...> kai taikoma Bendrijos tranzito procedūra, valstybės narės šį langelį pildyti privalo.

Įrašomi duomenys apie transporto priemonę (sunkvežimio, laivo, geležinkelio vagono, orlaivio), į kurią įforminant eksporto arba tranzito procedūrą yra tiesiogiai pakraunamos prekės, pavyzdžiui, registracijos numeris (-iai) arba pavadinimas bei transporto priemonės (arba, jei transporto priemonė yra sudaryta iš kelių transporto priemonių, – aktyviosios transporto priemonės) registracijos šalis, kuri nurodoma naudojant atitinkamus Bendrijos kodus. Pavyzdžiui, jei prekes gabena vilkikas su priekaba, kurių registracijos numeriai skiriasi, įrašomi vilkiko ir priekabos registracijos numeriai, kartu nurodant vilkiko registracijos šalį.

<...> "

5 Pagal Įgyvendinimo reglamento 350 straipsnio 1 ir 2 dalis prekės gabenamos su T1 dokumento egzemplioriais, kurie turi būti pateikiami muitinei pareikalavus. Šiuo klausimu Įgyvendinimo reglamento 356 straipsnis patikslina:

„1. Prekės ir T1 dokumentas turi būti pateikti paskirties įstaigai.

2. Paskirties įstaiga T1 dokumento egzemplioriuose įrašo jos atlikto tikrinimo duomenis ir nedelsdama išsiunčia vieną egzempliorių išvykimo įstaigai, o kitą pasilieka sau.

3. Bendrijos tranzito operacija gali būti užbaigta ir ne toje įstaigoje, kuri nurodyta T1 dokumente. Tuomet ši kita įstaiga tampa paskirties įstaiga.

<...>"

6 Pagal Įgyvendinimo reglamento 358 straipsnį kiekviena valstybė narė turi teisę paskirti vieną arba daugiau centrinių įstaigų, kurioms paskirties valstybės narės kompetentingos institucijos turi grąžinti dokumentus.

7 Įgyvendinimo reglamento 398 straipsnis numato, kad kiekvienos valstybės narės muitinė gali leisti bet kuriam asmeniui, kuris atitinka 399 straipsnyje išdėstytus reikalavimus ir pageidauja vykdyti Bendrijos tranzito operacijas (toliau vadinamam „įgaliotuoju siuntėju"), nepateikti išvykimo įstaigai gabenamų prekių arba jas deklaruojant surašytos Bendrijos tranzito deklaracijos.

8 Pagal Įgyvendinimo reglamento 402 straipsnio 1 dalį įgaliotieji siuntėjai ne vėliau kaip išsiųsdami prekes užpildo tranzito deklaraciją. Pagal šio straipsnio 2 dalį išgabenus krovinį, T1 dokumento egzempliorius Nr. 1 iš karto išsiunčiamas išvykimo įstaigai; kiti egzemplioriai lydi prekes.

9 Įgyvendinimo reglamento 349 straipsnio 1 dalis įtvirtina, kad paprastai prekių identifikavimas užtikrinamas jų plombavimo būdu. Šio straipsnio 4 dalis numato, kad išvykimo įstaiga gali atsisakyti plombuoti, jeigu, įvertinus kitas įmanomas naudoti identifikavimo priemones ir prekių aprašymą T1 dokumente arba kartu su juo pateiktuose dokumentuose, jas įmanoma lengvai identifikuoti.

10 Muitinės kodekso 203 straipsnio 1 dalis numato, kad importo skola muitinei atsiranda neteisėtai paimant iš muitinės priežiūros importo muitais apmokestinamas prekes. Remiantis šio straipsnio 3 dalimi, skolininku atitinkamais atvejais laikomas asmuo, turėjęs vykdyti prievoles, susijusias su prekėms įformintos muitinės procedūros taikymu.

Importo arba eksporto muitų grąžinimo arba atsisakymo juos išieškoti taisyklės

11 Muitinės kodekso 239 straipsnis numato, kad importo arba eksporto muitai gali būti grąžinami arba atsisakoma juos išieškoti susidarius padėtims, nulemtoms aplinkybių, kuriomis suinteresuotojo asmens veiksmai nerodo apgaulės ar akivaizdaus aplaidumo požymių.

12 239 straipsnis buvo detalizuotas ir išplėstas Įgyvendinimo reglamentu, būtent jo 899–909 straipsniais. Pastarojo reglamento 905 straipsnio 1 dalis nustato, kad jeigu nacionalinė muitinė negali priimti sprendimo vadovaudamasi 899 straipsniu, bet prašymas paremtas įrodymais, dėl kurių gali susidaryti ypatinga situacija, esant aplinkybėms, kuriomis suinteresuotojo asmens negalima apkaltinti apgaule ar akivaizdžiu aplaidumu, valstybė narė, kuriai priklauso ši muitinė, perduoda medžiagą apie šį atvejį Komisijai.

13 Pagal Įgyvendinimo reglamento, iš dalies pakeisto 1996 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 12/97 (OL L 9, 1997, p. 1), 905 straipsnio 2 dalį, siunčiant Komisijai medžiagą apie atvejį, turi būti pateikiami visi duomenys, būtini, kad pateiktas atvejis galėtų būti visapusiškai išnagrinėtas, ir taip pat turi būti prašymą grąžinti ar neišieškoti muitų pateikusio suinteresuotojo asmens teiginys, liudijantis, kad jis susipažino su byla ir kad neturi nieko pridurti arba jis turi išvardyti papildomą informaciją, kuri, jo nuomone, turėtų būti įtraukta. Nustačiusi, kad valstybės narės pateiktos informacijos nepakanka sprendimui dėl atitinkamo atvejo priimti, atsižvelgdama į visus faktus, Komisija gali paprašyti pateikti papildomos informacijos.

14 Įgyvendinimo reglamento 906a straipsnis, kuris buvo įterptas 1998 m. liepos 29 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1677/98 (OL L 212, p. 18), įtvirtina, kad bet kuriuo

procedūros momentu, kai Komisija ketina priimti nepalankų sprendimą pareiškėjui, pateikusiam prašymą grąžinti muitus arba atsisakyti juos išieškoti, ji pateikia jam savo prieštaravimus raštu, kartu su visais juos grindžiančiais dokumentais. Prašymą grąžinti muitus arba atsisakyti juos išieškoti pateikęs pareiškėjas raštu pateikia savo požiūrį per mėnesį nuo minėtų prieštaravimų išsiuntimo dienos.

15 Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnis, pakeistas Reglamentu Nr. 1677/98, išdėstytas taip:

„Pasikonsultavusi su ekspertų grupe, sudaryta iš visų valstybių narių atstovų, atvykusių į Komiteto posėdį svarstyti konkretaus atvejo, Komisija nusprendžia, ar apsvarstyta ypatinga situacija sudaro pakankamą pagrindą grąžinti muitus arba atsisakyti juos išieškoti.

Šis sprendimas priimamas per 9 mėnesius nuo tos dienos, kai Komisija gauna medžiagą apie atvejį, nurodytą 905 straipsnio 2 dalyje. Jeigu Komisija nusprendžia prašyti valstybės narės pateikti papildomos informacijos, kad būtų įmanoma priimti sprendimą, devynių mėnesių terminas pratęsiamas laikotarpiui, kuris skaičiuojamas nuo tos dienos, kai Komisija išsiuntė prašymą pateikti papildomos informacijos, iki tos dienos, kada ji tą informaciją gavo.

Komisijai perdavus savo prieštaravimus pareiškėjui, pateikusiam prašymą grąžinti muitus arba atsisakyti juos išieškoti, pagal 906a straipsnį devynių mėnesių terminas pratęsiamas tiek, kiek laiko praėjo nuo Komisijos prieštaravimų išsiuntimo iki dienos, kai ji gavo suinteresuotos šalies atsakymą, arba, jei jo nėra, iki dienos, kai baigėsi terminas, skirtas jo (jos) požiūriui pateikti."

16 Pagal Įgyvendinimo reglamento 908 straipsnio 2 dalį valstybės narės kompetentinga institucija nusprendžia patenkinti arba atmesti jai pateiktą prašymą remdamasi Komisijos sprendimu. Galiausiai pagal šio reglamento 909 straipsnį, jei Komisija nepriima sprendimo per 907 straipsnyje nurodytą laikotarpį, sprendimą priimanti muitinė patenkina prašymą grąžinti muitus arba atsisakyti juos išieškoti.

Faktinės bylos aplinkybės

Ginčijamos išorinio Bendrijos tranzito operacijos

17 Susiklosčius faktinėms aplinkybėms, ieškovė priklausė grupei *Kamstra Shipstores*, įsteigtai Delfzijl (Nyderlandai), kuri vertėsi įvairių produktų, būtent cigarečių, didmenine prekyba. Ieškovė, kuri turi įgaliotojo siuntėjo leidimą, iš esmės užtikrino logistikos funkcijų vykdymą.

18 Laikotarpiu nuo 1994 m. vasario 16 d. iki liepos 5 d. ieškovė įformino vienuolika T1 dokumentų, siekdama gabenti cigarečių krovinius į Slovakiją, taikant išorinio Bendrijos tranzito, kurį ji vykdė, procedūrą.

19 Nagrinėjamos vienuolika išorinio Bendrijos tranzito operacijų buvo pagrįstos šiais muitinės dokumentais:

— 1994 m. vasario 16 d. T1 dokumentas Nr. 120228,

— 1994 m. vasario 25 d. T1 dokumentas Nr. 120274,

— 1994 m. kovo 11 d. T1 dokumentas Nr. 120372,

— 1994 m. kovo 19 d. T1 dokumentas Nr. 120404,

— 1994 m. kovo 23 d. T1 dokumentas Nr. 120410,

— 1994 m. gegužės 9 d. T1 dokumentas Nr. 120674,

— 1994 m. gegužės 16 d. T1 dokumentas Nr. 120697,

— 1994 m. gegužės 24 d. T1 dokumentas Nr. 120733,

— 1994 m. gegužės 25 d. T1 dokumentas Nr. 120754,

— 1994 m. birželio 28 d. T1 dokumentas Nr. 120936,

— 1994 m. liepos 5 d. T1 dokumentas Nr. 120986.

20 Šiuose muitinės dokumentuose, kaip galutinės cigarečių pirkėjos, buvo nurodytos *Intertrade* ir *Ikoma*, tariamai Slovakijoje įsteigtos įmonės. Tačiau ieškovė tiesiogiai nebendravo su pirkėjomis, kurios naudojosi tarpininko C. paslaugomis. Ieškovė jau kelerius metus su pastaruoju asmeniu palaikė verslo ryšius. Tarpininkas lydėdavo prekes gabenančias transporto priemones iki paskirties įstaigos.

21 Nagrinėjamų pirmų devynių muitinės operacijų, t. y. įvykdytų nuo 1994 m. vasario 16 d. iki tų pačių metų gegužės 25 d., atveju paskirties muitinė, nurodyta atitinkamuose T1 dokumentuose, buvo Schirnding muitinė (Vokietija). Paskutinėms dviem operacijoms, t. y. 1994 m. birželio 25 ir liepos 5 d., paskirties muitine buvo nurodyta Philippsreut (Vokietija). Vis dėlto visi kroviniai buvo pateikti Philippsreut muitinei.

22 Ieškovė faksimile išvykimo įstaigai, t. y. Delfzijl muitinės postui, pranešė apie kiekvienos transporto priemonės pakrovimą, nes ši įstaiga paprastai tikrina dokumentus ir vilkikus pakrovimo vietoje. Kadangi 1994 m. balandžio 1 d. Nyderlanduose buvo įvesta „išankstinio pranešimo apie išvykimą" tvarka, paskutinius šešis dokumentus, susijusius su operacijomis, kurios buvo atliktos nuo 1994 m. gegužės 9 d. iki liepos 5 d., Delfzijl muitinė per Muitinių informacijos centrą (*Douane Informatie Centrum*) pateikė nurodytai paskirties įstaigai. Tačiau dėl techninių problemų Vokietijoje ši išankstinio pranešimo tvarka buvo įvesta tik 1994 m. rugpjūčio mėnesį.

23 Naudojamų transporto priemonių registracijos numeriai buvo nurodyti tik paskirties įstaigai skirtame T1 dokumento egzemplioriuje Nr. 4. Šie registracijos numeriai nebuvo nurodyti nei egzemplioriuje Nr. 1 (egzempliorius, kurį pasilieka valstybės narės, kurioje tvarkomi išsiuntimo formalumai, institucijos), nei egzemplioriuje Nr. 5 (egzempliorius, grąžintinas išvykimo įstaigai).

24 Išgabenus kiekvieną krovinį, ieškovė T1 dokumento egzempliorių Nr. 1 siųsdavo išvykimo įstaigai, o kiti egzemplioriai lydėdavo transporto priemonę. Ieškovė įteikdavo vilkiko vairuotojui išsiųsti parengtus vokus su nurodytu ant jų formalumų užbaigimo muitinės Coevorden (Nyderlandai) adresu. Šie vokai turėjo būti įteikti paskirties įstaigai, kad pastaroji T1 dokumentų egzempliorių Nr. 5 perduotų formalumų užbaigimo įstaigai. Vis dėlto Philippsreut įstaigos muitininkas Mauritz, kuriam buvo pateikti tranzito dokumentai, nepaėmė šių vokų ir tiesiogiai paštu neišsiuntė T1 dokumentų egzempliorių Nr. 5 formalumų užbaigimo įstaigai. Šie tranzito dokumentai nebuvo išsiųsti ir oficialiu būdu, t. y. per Vokietijos administracijos centrinę įstaigą, grąžinant pagrindiniu adresu į Nyderlandus. Iš tikrųjų Mauritz tranzito dokumentų egzempliorius Nr. 5 perduodavo tarpininkui C. arba vilkiko vairuotojui, kurie juos parveždavo į Nyderlandus ir grąžindavo ieškovei. Pastaroji formalumų užbaigimo įstaigai perduodavo juos faksimile ir paštu.

25 Nagrinėjamus vienuolika Bendrijos tranzito dokumentų Mauritz užantspaudavo originaliu Vokietijos muitinės antspaudu. Tačiau Vokietijos muitinės registruose šių dokumentų numeriai nebuvo rasti. Iš tikrųjų antspaudai ant muitinės dokumentų ir juose nurodyti Vokietijos muitinės numeriai buvo užregistruoti ne kaip cigarečių eksportas ir su juo susiję muitinės dokumentai, bet kaip kitos prekės ir kiti muitinės dokumentai. Kadangi jokių duomenų apie cigarečių krovinius Philippsreut muitinės įstaigos registre nebuvo, Vokietijos valdžios institucijos pagal 1994 m. sausio mėnesį įsigaliojusią apsikeitimo informacija tvarką neinformavo Čekijos muitinės, kad šie kroviniai turėjo būti pakeliui į Čekijos Respubliką.

26 Nyderlandų valdžios institucijoms, būtent *Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst* (Fiskalinės informacijos ir tyrimų tarnyba, toliau – FIOD), atlikus tyrimą buvo nustatyta, kad nurodyti transporto dokumentai buvo įforminti netinkamai. Šio tyrimo ataskaitos (toliau – FIOD ataskaita) data yra 1996 m. gruodžio 30 diena.

27 Vokietijos muitininkas Mauritz ir buvęs Čekijos muitininkas Sykora Vokietijoje buvo nuteisti už dalyvavimą nusikaltimuose klastojant dokumentus. Kiti du asmenys, Chovan ir Sanda, buvo nuteisti Čekijos Respublikoje už dalyvavimą cigarečių kontrabandoje (2004 m. lapkričio 30 d. Prahos aukščiausiojo teismo *(Vrchní Soud)* sprendimas). Nyderlandų valdžios institucijos inicijavo ieškovės darbuotojų B. ir FB. baudžiamąjį persekiojimą, siekdamos įrodyti jų galimą dalyvavimą šioje cigarečių kontrabandoje. Vis dėlto ši byla buvo nutraukta. Galiausiai atlikti tyrimai parodė, kad *Intertrade* ir *Ikoma*, kurios nagrinėjamų operacijų dokumentuose buvo nurodytos kaip pirkėjos, Slovakijoje nebuvo įregistruotos vietos įmonių registre.

Administracinė procedūra

28 1995 m. kovo 15 d. Nyderlandų valdžios institucijos nurodė ieškovei sumokėti 4 006 168,20 Nyderlandų florino (NLG) importo muito. Jos nusprendė, kad aptariamos prekės nebuvo pristatytos paskirties įstaigai ir nebuvo tinkamai įformintos. Nyderlandų valdžios institucijų teigimu, dėl šio paėmimo iš muitinės priežiūros atsirado importo skola pagal Muitinės kodekso 203 straipsnį. Ieškovė sprendimą dėl išieškojimo apskundė nacionaliniams teismams. Per jų procesą Nyderlandų valdžios institucijos sumažino reikalaujamo importo muito sumą iki 2 293 042,50 NLG.

29 1995 m. gruodžio 15 d. ieškovė Nyderlandų muitinės įstaigai pateikė prašymą atsisakyti išieškoti importo muitus. 1999 m. vasario 8 d. pastaroji pateikė nagrinėjamą prašymą atsisakyti išieškoti muitus Komisijai, nesuteikusi ieškovei galimybės iš anksto susipažinti su visa medžiaga. 1999 m. gegužės 10 d. Komisija

informavo ieškovę, kad, pastarajai nesusipažinus su visa medžiaga, ji ketina pripažinti šį prašymą atsisakyti išieškoti muitus nepriimtinu. 2000 m. vasario mėnesį ieškovė galiausiai galėjo susipažinti su visais Nyderlandų valdžios institucijų parengtais dokumentais. 2000 m. gegužės 2 d. ieškovė pateikė pastarosioms pastabas dėl šios medžiagos.

30 2000 m. gegužės 22 d. laišku, kuris buvo gautas 2000 m. gegužės 29 d., Nyderlandų valdžios institucijos iš naujo pateikė Komisijai prašymą atsisakyti išieškoti importo muitus. Dėl šio prašymo buvo pradėta procedūra REM 09/00, dėl kurios pareikštas šis ieškinys.

31 2000 m. spalio 27 d. laišku Komisija paprašė Nyderlandų valdžios institucijų pateikti papildomos informacijos. Šių institucijų atsakymai į penkis Komisijos pateiktus klausimus buvo jai išsiųsti 2001 m. balandžio 23 d. laišku, užregistruotu 2001 m. gegužės 4 dieną.

32 2001 m. balandžio 3 d. laišku ieškovė paprašė Komisijos patvirtinti devynių mėnesių termino, numatyto jos prašymui atsisakyti išieškoti muitus nagrinėti, pabaigą ir aplinkybę, kad Nyderlandų valdžios institucijos ketino šį prašymą patenkinti. 2001 m. balandžio 4 d. Komisija informavo ieškovę, kad terminas buvo sustabdytas 2000 m. spalio 27 d., paprašius Nyderlandų valdžios institucijų pateikti papildomos informacijos.

33 2001 m. balandžio 23 d. laišku Nyderlandų muitinės įstaiga informavo ieškovę apie termino eigos sustabdymą ir nurodė jai, kad šioje stadijoje ji negalinti sužinoti Komisijos pateiktų klausimų, tačiau galėtų tai padaryti, jeigu Komisija ketintų prašymą atmesti.

34 2001 m. birželio 13 d. laišku Komisija paprašė Nyderlandų valdžios institucijų pateikti jai FIOD ataskaitą. 2001 m. liepos 5 d. Nyderlandų valdžios institucijos informavo ieškovę apie šį antrąjį prašymą dėl papildomos informacijos ir naują termino pratęsimą. 2001 m. liepos 23 d. laišku, užregistruotu 2001 m. rugpjūčio 2 d., Nyderlandų valdžios institucijos pateikė Komisijai FIOD ataskaitą.

35 2001 m. rugsėjo 21 d. laišku Komisija informavo ieškovę, kad ketina priimti nepalankų sprendimą dėl jos prašymo atsisakyti išieškoti muitus, nurodydama jai savo prieštaravimus dėl šio prašymo. Komisija nurodė, kad vieno mėnesio laikotarpiu ji turi galimybę susipažinti su nekonfidencialiais dokumentais, t. y. su 2000 m. gegužės 22 d. prašymu atsisakyti išieškoti muitus bei jo priedais, kuriuos pateikė Nyderlandų valdžios institucijos, ir FIOD ataskaitos kopija.

36 2001 m. spalio 3 d. ieškovė susisiekė su Komisija telefonu ir paprašė leisti susipažinti su visa medžiaga. Be to, ieškovė šį prašymą pateikė ir Nyderlandų valdžios institucijoms, kurios 2001 m. spalio 11 d. laišku jai atsiuntė FIOD ataskaitą, jų atsakymą į pirmąjį Komisijos 2000 m. spalio 27 d. prašymą pateikti informacijos bei antrąjį Komisijos 2001 m. birželio 13 d. prašymą pateikti informacijos ir atsakymą į jį. 2001 m. spalio 12 d. Komisija, atsakydama į naują ieškovės tos pačios datos prašymą, pateikė jai galutinį jos turimų dokumentų sąrašą.

37 2001 m. spalio 17 d. laišku, kurį Komisija gavo tą pačią dieną, ieškovė išdėstė savo nuomonę dėl Komisijos pateiktų prieštaravimų.

38 2001 m. lapkričio 9 d. Komisija konsultavosi su ekspertų grupe, sudaryta iš visų valstybių narių atstovų, susirinkusių į Muitinės kodekso komiteto posėdį Nyderlandų valdžios institucijoms paprašius.

39 2001 m. lapkričio 16 d. Komisija priėmė sprendimą REM 09/00, kuriuo pripažįstama, kad atsisakymas išieškoti importo muitus yra nepagrįstas (toliau – ginčijamas sprendimas). 2001 m. gruodžio 14 d. Nyderlandų valdžios institucijos informavo ieškovę, kad prašymas atsisakyti išieškoti importo muitus buvo atmestas.

Procesas ir šalių reikalavimai

40 2002 m. vasario 22 d. ieškovė Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateikė šį ieškinį.

41 Atsižvelgęs į teisėjo pranešėjo pranešimą, Pirmosios instancijos teismas (pirmoji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį. Taikydamas proceso organizavimo priemones Pirmosios instancijos teismas pasiūlė Komisijai pateikti kai kuriuos dokumentus, o šalims – raštu atsakyti į kai kuriuos klausimus. Šalys šiuos prašymus patenkino per nustatytą terminą.

42 Pastabose ieškovė pasiūlė pateikti visus jos teiginius patvirtinančius išsamius įrodymus. Ji būtent pasiūlė Pirmosios instancijos teismui liudininkais pakviesti Nyderlandų muitinės pareigūnus.

43 Šalių nuomonės žodžiu ir jų atsakymai į Pirmosios instancijos teismo pateiktus klausimus buvo išklausyti 2005 m. kovo 1 d. viešame posėdyje.

44 Ieškovė Pirmosios instancijos teismo prašo:

— panaikinti ginčijamą sprendimą,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

45 Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:

— atmesti ieškinį kaip nepagrįstą,

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

46 Grįsdama savo ieškinį, ieškovė visų pirma nurodo ieškinio pagrindą, susijusį su atsisakymo išieškoti importo muitus procedūros ir teisinio saugumo principo pažeidimais; antra, ieškinio pagrindą, susijusį su akivaizdaus aplaidumo Muitinės kodekso 239 straipsnio ir Įgyvendinimo reglamento 905 straipsnio prasme nebuvimu, ir, trečia, ieškinio pagrindą, susijusį su proporcingumo principo pažeidimu. Per posėdį ieškovė nurodė ketvirtąjį ieškinio pagrindą, susijusį su skolos muitinei, dėl kurios pateiktas prašymas atsisakyti ją išieškoti buvo atmestas ginčijamu sprendimu, nebuvimu.

Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su atsisakymo išieškoti importo muitus procedūros ir teisinio saugumo principo pažeidimais

47 Ieškovė pažymi, kad pagal Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnį Komisija sprendimą turi priimti per devynis mėnesius nuo tos dienos, kai gauna nacionalinių valdžios institucijų perduotą medžiagą, o šis terminas gali būti pratęsiamas, tik jei nacionalinių valdžios institucijų paprašoma pateikti papildomos informacijos ir perduoti pareiškėjui Komisijos prieštaravimus.

48 Ieškovė teigia, kad nagrinėjamu atveju šio termino nebuvo laikytasi. Iš tikrųjų ji ginčija per procedūrą atliktų pratęsimų teisėtumą. Be to, ieškovė pažymi, pirma, kad Komisija nepranešė apie šio termino pratęsimą ir taip pažeidė teisinio saugumo principą; antra, kad Komisija jai nesuteikė galimybės tinkamu momentu susipažinti su prašymais pateikti papildomos informacijos ir atitinkamais atsakymais į juos; trečia, kad Komisija pavėluotai suteikė jai galimybę susipažinti su visa medžiaga; ketvirta, kad terminai nuo Nyderlandų valdžios institucijų atsakymų išsiuntimo ir iki kol juos gavo Komisija buvo pernelyg ilgi ir, penkta, kad laiko tarpas, kurio prireikė šioms institucijoms atsiųsti FIOD ataskaitą, buvo nepagrįstas. Ieškovė nurodo, šešta, kaltinimą, susijusį su prašymo atsisakyti išieškoti importo muitus nagrinėjimo vilkinimu.

49 Komisija tvirtina, kad ji laikėsi Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnyje numatyto devynių mėnesių termino ir kad vykstant administracinei procedūrai nebuvo padaryta jokių pažeidimų.

1) Dėl kaltinimo, kad nebuvo įspėjimo apie termino pratęsimą, ir dėl teisinio saugumo principo pažeidimo

— Šalių argumentai

50 Ieškovė teigia, kad Komisija tinkamu laiku jos neįspėjo apie du prašymus Nyderlandų valdžios institucijoms pateikti papildomos informacijos ir termino, nustatyto sprendimui priimti, pratęsimą.

51 Ieškovė tvirtina, kad sprendimui priimti nustatytas terminas iš esmės tarnauja pareiškėjo dėl atsisakymo išieškoti muitus interesams ir teisėms, todėl šis terminas negali būti sustabdytas, apie šį sustabdymą ir jį pateisinančią aplinkybę iš karto nepranešus asmeniui, pateikusiam prašymą atsisakyti išieškoti muitus. Ji pažymi, kad Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio antrojoje pastraipoje aiškiai ir tiksliai nustatytu devynių mėnesių terminu siekiama užtikrinti pareiškėjo teisinę padėtį, ir teigia, jog tik informavus ją apie teisėtą pratęsimą, pasibaigus šiam terminui, ji galėjo tikėtis, kad atsisakymas išieškoti muitus bus patenkintas. Ieškovė priduria, kad, negavusi iš Komisijos per šį terminą jokio pranešimo, manė, jog ši atsisakė priimti sprendimą. Todėl vėlesnis ginčijamo sprendimo priėmimas pažeidė teisėtų lūkesčių principą, kuriuo siekiama užtikrinti į Bendrijos teisės reguliavimo sritį patenkančių teisinių situacijų ir santykių numatymą (1996 m. vasario 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Duff ir kt.*, C-63/93, Rink. p. I-569, 20 punktas).

52 Komisija pastebi, kad Įgyvendinimo reglamento 905 ir kiti straipsniai aiškiai numato, jog atsisakymo išieškoti muitus procedūra teisinių motyvų pagrindu gali būti pratęsta, ir teigia, kad jokia šio reglamento nuostata jos neįpareigoja informuoti asmenį, pateikusį prašymą atsisakyti išieškoti muitus, apie su juo susijusius prašymus pateikti papildomos informacijos ir apie termino pratęsimą. Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnis vis dėlto neužtikrina suinteresuotajam asmeniui jokios

galimybės sulaukti sprendimo per devynis mėnesius nuo medžiagos gavimo. Todėl ieškovė negali remtis tuo, kad per devynis mėnesius Nyderlandų valdžios institucijos ar Komisija nesuteikė informacijos, teigdama, jog terminas buvo pasibaigęs, ir pagal Įgyvendinimo reglamento 909 straipsnį tikėtis, kad bus patenkintas jos prašymas atsisakyti išieškoti muitus.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

53 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką teisinio saugumo principas reikalauja, kad teisės taisyklės būtų aiškios ir tikslios, juo siekiama užtikrinti Bendrijos teisės reglamentuojamų situacijų ir teisinių santykių numatymą (minėto sprendimo *Duff ir kt.* 20 punktas ir 1997 m. spalio 21 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Deutsche Bahn prieš Komisiją*, T-229/94, Rink. p. II-1689, 113 punktas).

54 Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio antroji pastraipa nustato, kad Komisija turi priimti sprendimą per devynis mėnesius nuo tos dienos, kai gauna su prašymu atsisakyti išieškoti muitus susijusią medžiagą. Vis dėlto ši nuostata taip pat numato, kad jeigu Komisija nusprendžia prašyti valstybės narės pateikti papildomos informacijos, jog būtų įmanoma priimti sprendimą, devynių mėnesių terminas pratęsiamas laikotarpiui, kuris skaičiuojamas nuo tos dienos, kai Komisija išsiuntė prašymą pateikti papildomos informacijos, iki tos dienos, kai ji tą informaciją gavo.

55 Iš 907 straipsnio aiškiai matyti, kad Komisijos turimas terminas sprendimui priimti gali būti pratęstas. Todėl ieškovė negalėjo nežinoti, kad procedūra galėjo būti sustabdyta. Be to, nei Muitinės kodeksas, nei Įgyvendinimo reglamentas nenumato, kad suinteresuotasis asmuo iš karto turi būti informuojamas apie Komisijos nacionalinės valdžios institucijoms pateiktus prašymus pateikti papildomos infor-

macijos. Tokia pareiga nekyla pagal Įgyvendinimo reglamento 905 straipsnio 2 dalį ir 906a straipsnį (žr. 61 ir 62 punktus). Iš to matyti, kad ieškovė negalėjo būti tikra, jog vien dėl to, kad pasibaigė devynių mėnesių terminas, prašymas atsisakyti išieškoti muitus buvo patenkintas, nors ji nebuvo informuota apie šio termino pratęsimą. Galiausiai reikia priminti, kad bet kuriuo atveju, gavusi 2001 m. balandžio 3 d. ieškovės laišką, Komisija iš karto, t. y. 2001 m. balandžio 21 d., informavo ją apie šio termino sustabdymą.

56 Taigi šis kaltinimas yra atmestinas.

2) Dėl kaltinimo, susijusio su prašymų pateikti papildomos informacijos tinkamu momentu neperdavimu

— Šalių argumentai

57 Ieškovė teigia, kad Komisija nesuteikė jai galimybės susipažinti su nacionalinės valdžios institucijoms pateiktais prašymais suteikti papildomos informacijos ir atitinkamais atsakymais į juos. Be to, apie 2000 m. spalio 27 d. prašymą ieškovė buvo informuota tik 2004 m. balandžio 4 d., po to, kai 2004 m. balandžio 3 d. išsiuntė Komisijai laišką. Nyderlandų valdžios institucijos tik 2001 m. liepos 5 d. ją informavo, kad Komisija jos paprašė naujos informacijos. Be to, Komisija jai leido susipažinti su šių prašymų pateikti informaciją turiniu ir Nyderlandų valdžios institucijų atsakymais į juos tik 2001 m. spalio 11 dieną.

58 Ieškovė tvirtina, kad iš Įgyvendinimo reglamento 905 straipsnio 2 dalies ir 906a straipsnio bei rungimosi principo matyti, kad prašymą pateikęs asmuo turi būti informuojamas apie atsisakymo išieškoti muitus procedūros eigą bet kuriuo momentu ir kad jis privalo turėti galimybę susipažinti su dokumentų, kuriais pasikeičia Komisija ir nacionalinės valdžios institucijos, turiniu net tuo momentu, kai šie prašymai dėl informacijos yra pateikiami, arba gavus atsakymus į juos.

59 Galimybė tinkamu momentu susipažinti su medžiaga negali būti ribojama stadijose, kai nacionalinės valdžios institucijos rengia dokumentus ir kai Komisija pateikia savo pirminę nuomonę nepatenkinti prašymo atsisakyti išieškoti muitus. Visų pirma, jeigu pareiškėjas galėtų žinoti Komisijos nuomonę tik apie iš pradžių jai perduotus dokumentus, jo teisės priklausytų nuo nacionalinės valdžios institucijų pateiktos medžiagos išsamumo, o tai sukeltų grėsmę joms piktnaudžiauti tariamai susitariant su Komisija. Šiuo klausimu ieškovė patikslina, kad Nyderlandų valdžios institucijų Komisijai pateikta medžiaga buvo neišsami, nes pastaroji du kartus turėjo prašyti papildomos informacijos. Antra, ieškovė pastebi, kad nepakanka, jog Komisija galėtų pateikti savo prieštaravimus dėl medžiagos, kai ji jau būna priėmusi laikiną sprendimą dėl prašymo atsisakyti išieškoti muitus, nes jos teisės nebūtų pažeistos, tik jei ji galėtų pareikšti savo nuomonę tinkamu laiku.

60 Komisija teigia, kad nors ji yra įpareigota užtikrinti, jog suinteresuotasis asmuo galėtų įgyvendinti savo teisę į gynybą iki tol, kol ji priima sprendimą, ji visiškai neprivalo nuolat informuoti apie visus ankstesnius etapus iki jos sprendimo priėmimo. Vis dėlto Komisija nurodo, kad, kaip šioje byloje, pareiškėjo prašoma, ji informuoja jį apie jo vardu pateikto prašymo nagrinėjimo stadiją.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

61 Įgyvendinimo reglamento 905 straipsnio 2 dalies pirmoji pastraipa numato, kad nacionalinės valdžios institucijų Komisijai siunčiamoje medžiagoje turi būti pateikiami visi duomenys, būtini pateiktam atvejui išsamiai išnagrinėti, taip pat turi būti prašymą grąžinti ar neišieškoti muitų pateikusio suinteresuotojo asmens pasirašytas teiginys, liudijantis, kad jis susipažino su byla ir kad neturi nieko pridurti, arba jis turi išvardyti papildomą informaciją, kuri, jo nuomone, turėtų būti įtraukta. Šis mechanizmas leidžia ūkio subjektui, kuris prašo atsisakyti išieškoti muitus ir kuris nebūtinai padeda kompetentingoms valdžios institucijoms parengti medžiagą, veiksmingai įgyvendinti teisę būti išklausytam pirmajame nacionaliniu lygmeniu vykstančiame administracinės procedūros etape (2000 m. sausio 18 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Mehibas Dordtselaan prieš Komisiją*, T-290/97, Rink. p. II-15, 44 punktas). Šia nuostata neturėtų būti grindžiama pareiga informuoti suinteresuotąjį asmenį ir iš karto jam pranešti apie Komisijos nacionalinės valdžios institucijoms pateiktus prašymus pateikti informacijos antrajame procedūros etape, kuris vyksta Komisijoje. Šiuo klausimu svarbu pastebėti, priešingai nei teigia ieškovė, aplinkybė, kad Komisija mano esant naudinga prašyti informacijos, nereiškia, jog medžiaga buvo neišsami, o tik tai, kad ji pripažįsta, jog reikia papildomų dokumentų, kad priimtų sprendimą visapusiškai išnagrinėjusi pateiktą atvejį, kaip nurodyta Įgyvendinimo reglamento 905 straipsnio 2 dalies trečiojoje pastraipoje.

62 Įgyvendinimo reglamento 906a straipsnis nustato, kad bet kuriuo procedūros momentu, kai Komisija ketina priimti nepalankų sprendimą asmeniui, pateikusiam prašymą grąžinti muitus arba atsisakyti juos išieškoti, ji turi jam raštu pateikti savo prieštaravimus kartu su visais juos pagrindžiančiais dokumentais. Be to, iš šio straipsnio turinio matyti, kad pareiga informuoti ir pranešti atsiranda tik tada, kai išnagrinėjusi prašymą atsisakyti išieškoti muitus, Komisija preliminariai priima dėl jo nepalankų sprendimą. Todėl iš šio straipsnio nematyti, kad Komisija turėtų nuolat informuoti suinteresuotąjį asmenį apie procedūros eigą.

63 Taigi darytina išvada, kad muitų teisės aktai nenumato, jog suinteresuotasis asmuo turi būti iš karto informuojamas apie Komisijos nacionalinės valdžios institucijoms pateiktus prašymus pateikti papildomos informacijos ir atsakymus į juos ar kad jam iš karto turi būti pranešta apie šio susirašinėjimo turinį.

64 Papildomai reikia pastebėti, kad šioje byloje ieškovė gavo pakankamai informacijos per šių papildomos informacijos prašymų procedūrą ir turėjo galimybę tinkamai pareikšti savo nuomonę. Be to, su pirmuoju 2000 m. spalio 27 d. prašymu ieškovė susipažino 2001 m. balandžio 3 d., o Nyderlandų valdžios institucijų atsakymas buvo išsiųstas Komisijai 2001 m. balandžio 23 dieną. Apie antrąjį 2001 m. birželio 13 d. prašymą ieškovė buvo informuota 2001 m. liepos 5 d.; į šį prašymą Nyderlandų valdžios institucijos atsakė 2001 m. liepos 23 dieną. Ieškovė susipažino su šių prašymų ir atsakymų, kurie buvo pateikti 2001 m. spalio 11 d., turiniu ir dėl Komisijos prieštaravimų 2001 m. spalio 17 d., t. y. iki ginčijamo sprendimo priėmimo 2001 m. lapkričio 16 d., pateikė savo nuomonę.

65 Taigi šis kaltinimas yra atmestinas.

3) Dėl kaltinimų, susijusių su pavėluotu ir neišsamiu susipažinimu su medžiaga

— Šalių argumentai

66 Ieškovė pažymi, kad Komisija, 2001 m. rugsėjo 21 d. jai pateikdama savo prieštaravimus dėl atsisakymo išieškoti muitus, realiai visų dokumentų, kuriais

buvo grindžiami šie prieštaravimai, neperdavė. Dėl šio aptariamų dokumentų neperdavimo buvo pažeistas Įgyvendinimo reglamento 906a straipsnis. Ieškovė tvirtina, kad terminas sprendimui priimti nebuvo sustabdytas, nes ji neturėjo galimybės visapusiškai pasinaudoti rungimosi principu. Galiausiai ji pastebi, kad nors Nyderlandų valdžios institucijos 2001 m. spalio 11 d. jai pateikė dalį jos susirašinėjimo su Komisija dokumentų, to nepakako, kad šiuo atveju būtų užtikrintas rungimosi principo paisymas. Kartu ji pažymi, kad Nyderlandų valdžios institucijos jai nepateikė pirmojo 2000 m. spalio 27 d. Komisijos prašymo pateikti papildomos informacijos.

67 Be to, ieškovė teigia, kad nors Komisija nebuvo įpareigota jai realiai perduoti medžiagos dokumentus, jos manymu, bet kuriuo atveju ji turėjo teisę susipažinti su visais medžiagos dokumentais, įskaitant tuos, kuriuos Komisija pripažino nereikšmingais. Tačiau Komisija jai suteikė galimybę susipažinti su visa medžiaga tik 2001 m. spalio 12 d., kai ieškovei pateikė sąrašą, kuriame buvo išvardyti dokumentai, su kuriais ji galėjo susipažinti.

68 Ieškovė taip pat pastebi, kaip matyti iš 2001 m. balandžio 23 d. Nyderlandų valdžios institucijų jai skirto laiško, kad Komisija šioms institucijoms klausimus dėl aptariamo prašymo pateikė žodžiu per Muitinės kodekso komiteto posėdį 2000 m. rugsėjo 20 dieną. Kadangi kai kurie iš jame pateiktų klausimų ir atsakymų nebuvo protokoluojami, ieškovė negalėjo jų sužinoti ir pateikti dėl jų savo pastabų. Per posėdį ieškovė teigė, kad Komisija taip pat pažeidė teisę į gynybą, jai nesuteikdama galimybės pateikti pastabas per ekspertų grupės, sudarytos iš visų valstybių narių atstovų, 2001 m. lapkričio 9 d. susirinkimą Muitinės kodekso komiteto posėdyje nagrinėti aptariamą prašymą atsisakyti išieškoti muitus, neinformuodama jos apie diskusijos turinį ir nepateikdama komiteto priimtos nuomonės ar susirinkimo protokolo.

69 Galiausiai ieškovė tvirtina, kad Nyderlandų valdžios institucijos, negavusios jos sutikimo, negalėjo pateikti vykdant baudžiamąjį persekiojimą atliktų tyrimų protokolų, nes tai prieštarauja veiksmingos proceso eigos principui.

70 Komisija teigia, kad visos aplinkybės, kurių pagrindu buvo priimtas jos sprendimas atmesti prašymą, jau buvo nurodytos medžiagoje, kurią Nyderlandų institucijos pateikė 2000 m. gegužės 22 d. ir su kuria ieškovė susipažino. Be to, ji turėjo galimybę nuo 2001 m. rugsėjo 21 d. susipažinti su visais dokumentais, tačiau jos advokatas nenorėjo atsižvelgti į šią galimybę, kol nebuvo gautas galutinis joje esančių dokumentų sąrašas. Toks prašymas, tvirtina Komisija, yra neįprastas ir jo nepagrindžia jokia Bendrijos muitų teisės aktų nuostata, nes Įgyvendinimo reglamento 906a straipsnis įpareigoja leisti pareiškėjui susipažinti tik su dokumentais, kuriais Komisija grindžia savo prieštaravimus. Iš tikrųjų teisės į gynybą principo paisymas reiškia tik tai, kad suinteresuotasis asmuo galėtų tinkamai sužinoti Komisijos poziciją dėl jos turimų įrodymų, jog pagrįstų savo sprendimą dėl prašymo atsisakyti išieškoti muitus, bet nereikalauja, kad Komisija savo iniciatyva suteiktų leidimą susipažinti su visais dokumentais, tariamai susijusiais su nagrinėjamu atveju. Todėl suinteresuotasis asmuo turėtų prašyti leidimo susipažinti su, jo manymu, reikalingais dokumentais, nes institucijos nėra įpareigotos savaime leisti susipažinti su visais dokumentais, susijusiais su nagrinėjama byla, kai pateikiamas prašymas atsisakyti išieškoti muitus (2002 m. liepos 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Hyper prieš Komisiją*, T-205/99, Rink. p. II-3141, 63 ir 64 punktai).

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

71 Dėl ieškovės kaltinimo, susijusio su tuo, kad Komisija, jai atsiųsdama prieštaravimus dėl prašymo atsisakyti išieškoti muitus, realiai nepateikė dokumentų, kuriais jie buvo grindžiami, ir tik pranešė apie tokių dokumentų, su kuriais ji gali susipažinti,

egzistavimą, Pirmosios instancijos teismas pastebi, kad Įgyvendinimo reglamento 906a straipsnis tik numato Komisijos pareigą pateikti pareiškėjui visus dokumentus, kuriais ji grindžia savo prieštaravimus. Tačiau Pirmosios instancijos teismas mano, kad Komisija pakankamai įvykdė šią pareigą pateikdama ieškovei dokumentus (pagal analogiją žr. 1995 m. birželio 29 d. Sprendimo *ICI prieš Komisiją*, T-36/91, Rink. p. II-1847, 99 punktą).

72 Dėl klausimo, su kuriais dokumentais ieškovė gali susipažinti, Pirmosios instancijos teismas negali sutikti su Komisijos teiginiu, kad ji tik savo iniciatyva turi pateikti dokumentus, kuriais grindė prieštaravimus. Jei tiesa, kad Įgyvendinimo reglamento 906a straipsnis reikalauja, kad Komisija pateiktų tik tuos dokumentus, kuriais grindė savo prieštaravimus, reiškia, kad teisės į gynybą apsaugos principas išplėtė pareigų, kurias ši nuostata nustato Komisijai, apimtį. Iš tikrųjų pagal šį principą ne vien Komisija turėtų spręsti, kurie dokumentai atsisakymo išieškoti muitus procedūros tikslais yra naudingi suinteresuotajam asmeniui. Į administracinės procedūros medžiagą gali būti įtraukti dokumentai, kuriuose yra palankių atsisakymui išieškoti muitus duomenų, suinteresuotajam asmeniui galinčių būti naudingais grindžiant savo prašymą, net jei Komisija jais nesirėmė. Todėl pareiškėjas turi turėti galimybę susipažinti su visais nekonfidencialiais į procedūros medžiagą įtrauktais dokumentais, įskaitant tuos, kurie nebuvo panaudoti Komisijos prieštaravimams pagrįsti (šiuo klausimu žr. 1998 m. vasario 19 d. Sprendimo *Eyckeler & Malt prieš Komisiją*, T-42/96, Rink. p. II-401, 81 punktą ir 1998 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Primex Produkte Import-Export ir kt. prieš Komisiją*, T-50/96, Rink. p. II-3773, 64 punktą).

73 Pirmosios instancijos teismas pažymi, kad konkurencijos teisės srityje iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, jog Komisija turi suteikti galimybę susipažinti su visa tyrimo medžiaga, įskaitant tiek palankius, tiek nepalankius dokumentus (1999 m. gegužės 19 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *BASF prieš Komisiją*, T-175/95, Rink. p. II-1581, 45 punktas), net nesant aiškaus suinteresuotojo asmens prašymo (2003 m. rugsėjo 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Atlantic*

Container Line ir kt. prieš Komisiją, T-191/98, T-212/98–T-214/98, Rink. p. II-3275, 335–340 punktai). Ši teismo praktika taikytina šioje byloje (minėtų sprendimų *Eyckeler & Malt prieš Komisiją* 80 punktas ir *Primex Produkte Import-Export ir kt. prieš Komisiją* 63 punktas). Ši pareiga taip pat atitinka teismų praktiką dėl muitinės teisingumo išlygos, kuria siekiama visapusiškai užtikrinti atsisakymo išieškoti ar grąžinti importo ar eksporto muitus procedūros rungtyniškumą, kartu užtikrinant teisės į gynybą įgyvendinimą. Galiausiai reikia priminti, kad pagal Įgyvendinimo reglamento 906a straipsnį pareiškėjas turi tik vieną mėnesį pareikšti raštu savo pastabas dėl Komisijos prieštaravimų. Tačiau reikalavimas, kad jis pateiktų aiškų prašymą susipažinti su visais procedūros dokumentais, galėtų gerokai sutrumpinti pareiškėjui nustatytą terminą parengti ir pateikti savo pastabas.

74 Todėl darytina išvada, kad pateikdama savo prieštaravimus Komisija turėtų suteikti pareiškėjui galimybę išnagrinėti visus dokumentus, galinčius turėti reikšmės prašymui atsisakyti išieškoti ar grąžinti muitus pagrįsti, o kad tai būtų įmanoma, Komisija jam turi pateikti bent baigtinį nekonfidencialių į procedūros medžiagą įtrauktų dokumentų, kuriuose yra pakankamai tikslios informacijos, sąrašą, kad pareiškėjas, žinodamas motyvus, galėtų įvertinti, ar nurodyti dokumentai jam naudingi.

75 Dėl ieškovės kaltinimo, susijusio su pavėluotu ir netinkamu susipažinimu su dokumentais, reikia pastebėti, kad 2001 m. rugsėjo 21 d. laišku pateikdama savo prieštaravimus Komisija informavo ieškovę, jog ji gali susipažinti su Nyderlandų valdžios institucijų pateiktu prašymu atsisakyti išieškoti muitus ir jo priedais bei FIOD ataskaitos kopija. 2001 m. spalio 3 d. ieškovė paprašė Komisijos leisti susipažinti su visais procedūros dokumentais. 2001 m. spalio 12 d. Komisija atsiuntė jai išsamų visų turimų dokumentų sąrašą.

76 Tačiau, nors pateikdama savo prieštaravimus Komisija iš pradžių nepateikė visų dokumentų, atsižvelgiant į šios bylos aplinkybes, darytina išvada, kad šis

nepateikimas neigiamai teisės į gynybą nepaveikė. Iš tikrųjų iš bylos medžiagos matyti, kad per posėdį ieškovė pripažino, jog jau 2001 m. rugsėjo 21 d. ji žinojo apie visų dokumentų, įtrauktų į Komisijos administracinės procedūros medžiagą, buvimą ir jog ji susipažino su visais šiais dokumentais, išskyrus keturis, t. y. du Komisijos prašymus Nyderlandų valdžios institucijoms pateikti informacijos ir atsakymus į juos. Tačiau ieškovė galėjo prašyti leisti susipažinti su šiais dokumentais nuo 2001 m. rugsėjo 21 dienos. Be to, 2001 m. spalio 11 d. Nyderlandų valdžios institucijų laišku ieškovė gavo antrąjį 2001 m. birželio 13 d. Komisijos prašymą pateikti informacijos, 2001 m. balandžio 23 d. Nyderlandų valdžios institucijų atsakymą į pirmąjį informacijos prašymą, kuriame išsamiai atskleidžiami Komisijos 2000 m. spalio 27 d. pateikti klausimai, ir šių institucijų 2001 m. liepos 23 d. atsakymą į antrąjį informacijos prašymą, prie kurio buvo pridėta FIOD ataskaita.

77 Vis dėlto per posėdį ieškovė teigė, kad ji nesusipažino su dviejų, irgi su šia procedūra susijusių dokumentų turiniu: Komisijos laišku Nyderlandų valdžios institucijoms, kuriuo jos informuojamos, kad jų 1999 m. vasario 8 d. pateiktas prašymas atsisakyti išieškoti muitus buvo nepriimtinas, ir ekspertų grupės, sudarytos iš valstybių narių, susirinkusių į Muitinės kodekso komiteto posėdį, su kuriuo Komisija konsultavosi 2001 m. lapkričio 9 d. dėl Nyderlandų valdžios institucijų 2000 m. gegužės 22 d. prašymo, nuomone ar protokolu.

78 Visų pirma dėl Komisijos laiško Nyderlandų valdžios institucijoms reikia pažymėti, kad šiuo laišku buvo siekiama jas informuoti, jog jų 1999 m. vasario 8 d. pateiktas prašymas atsisakyti išieškoti muitus buvo nepriimtinas, nes ieškovė neturėjo galimybės iš anksto susipažinti su visais šių institucijų parengtais dokumentais. Tačiau svarbu konstatuoti, kad 1999 m. gegužės 10 d. pati Komisija informavo ieškovę, jog dėl šios priežasties ji ketino pripažinti šį prašymą nepriimtinu.

79 Antra, dėl ekspertų grupės, sudarytos iš valstybių narių, susirinkusių į Muitinės kodekso komiteto posėdį, su kuriuo Komisija konsultavosi 2001 m. lapkričio 9 d., darbų, reikėtų pažymėti, kad reikia atmesti ieškovės argumentą, jog Komisija pažeidė teisę į gynybą nesuteikdama jai galimybės pateikti pastabas per šį posėdį ir neinformuodama apie jo turinį bei rezultatus. Iš tikrųjų Įgyvendinimo reglamentas nenumato pareiškėjo dėl atsisakymo išieškoti muitus dalyvavimo Muitinės kodekso komiteto darbuose ar pareigos informuoti apie jo nuomonę. Svarbu taip pat pažymėti, kad konsultavimasis su šia grupe yra paskutinis atsisakymo išieškoti muitus procedūros etapas iki Komisijai priimant galutinį sprendimą. Ši konsultacija gali būti vykdoma po to, kai pareiškėjas turėjo galimybę susipažinti su medžiaga ir pateikti savo pastabas, nes komitetas priima savo nuomonę prieštaravimų ir pareiškėjo jau žinomų dokumentų pagrindu. Be to, ieškovės skundas, kad ji negalėjo susipažinti su tam tikromis diskusijomis, kurios vyko tarp Komisijos ir Nyderlandų valdžios institucijų ankstesniame nei 2000 m. rugsėjo 20 d. Muitinės kodekso komiteto posėdyje, irgi yra nepriimtinas. Iš tikrųjų niekas ginčijamame sprendime neleidžia padaryti išvados, kad Komisija grindė savo sprendimą atmesti prašymą dokumentais, kurie nebuvo įtraukti į administracinės procedūros medžiagą.

80 Iš to matyti, kad Komisija nepažeidė ieškovės teisės susipažinti su dokumentais.

81 Galiausiai dėl FIOD ataskaitos perdavimo be išankstinio ieškovės sutikimo pakanka konstatuoti, kad pati ieškovė, patikrinusi Nyderlandų valdžios institucijos parengtus dokumentus, 2000 m. gegužės 2 d. laiške šioms institucijoms pasiskundė, jog juose buvo atidžiai atrinktų aptariamos ataskaitos citatų, nors šioje ataskaitoje buvo nemažai jai palankių duomenų, ir nusprendė, kad būtina papildyti medžiagą į FIOD ataskaitą įtrauktais dokumentais. Be to, reikia pastebėti, kad nacionalinės valdžios institucijos turi pateikti Komisijai visus dokumentus, kurie yra svarbūs priimant sprendimą dėl prašymo atsisakyti išieškoti muitus, neprivalėdamos prašyti išankstinio suinteresuotojo asmens sutikimo.

82 Todėl visi šie kaltinimai yra atmestini.

4. Dėl kaltinimo, susijusio su pavėluotai gautais Nyderlandų valdžios institucijų atsakymais

— Šalių argumentai

83 Ieškovė pažymi, kad, remiantis ginčijamu sprendimu, Nyderlandų valdžios institucijų atsakymai į Komisijos prašymus pateikti informacijos, išsiųsti 2001 m. balandžio 23 d. ir liepos 23 d., ją pasiekė atitinkamai tik 2001 m. gegužės 4 d. ir rugpjūčio 2 d., t. y. pavėlavę daugiau nei pusantros savaitės. Ieškovė teigia, kad šis terminas yra neprotingas ir mažai pagrįstas atsižvelgiant į Nyderlandų pašto įstaigų nurodytus pašto siuntų pristatymo į Belgiją terminus, kurie trunka keturias šešias dienas paprastam paštui ir dvi tris dienas – prioritetinėms siuntoms. Be to, svarbi data yra ta, kurią Komisija laišką gavo, o ne jo registravimo data. Kadangi ieškovė niekaip negali patikrinti tikros laiško gavimo datos, ją įrodyti turi Komisija. Nesant šio įrodymo, reikėtų remtis Nyderlandų paštų įstaigų nurodytu ilgesniu terminu, t. y. šešios darbo dienos. Galiausiai buvo neteisinga, kad devynių mėnesių terminas buvo pratęstas iki 2001 m. gegužės 4 d. ir rugpjūčio 2 dienos.

84 Komisija teigia, kad termino pratęsimas baigiasi tą dieną, kai faktiškai gaunama informacija, o ne teorinę dieną, kurią ji turėtų laišką gauti.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

85 Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnis nustato, kad jeigu Komisija nusprendžia prašyti valstybės narės pateikti papildomos informacijos, terminas, kurį ji turi sprendimui dėl prašymo atsisakyti išieškoti muitus priimti, pratęsiamas iki tos dienos, kada ji šią informaciją gavo. Kaip teisingai tvirtino Komisija, svarbi data yra faktinio dokumentų gavimo diena. Taigi išnagrinėjus du ginčijamus dokumentus matyti, kad kompetentingos Komisijos tarnybos juos gavo atitinkamai 2001 m. gegužės 4 d. ir rugpjūčio 2 dieną. Tačiau ieškovės pasiūlytos datos, skaičiuojamos nuo laiško išsiuntimo dienos, kurias dėl informacijos nurodė Nyderlandų pašto įstaigos, yra visiškai nepagrįstos.

86 Todėl šis kaltinimas yra atmestinas.

5) Dėl kaltinimo, susijusio su Nyderlandų valdžios institucijų vėlavimu pateikti FIOD ataskaitą

— Šalių argumentai

87 Ieškovė pastebi, kad Nyderlandų valdžios institucijos užtruko daugiau nei penkias savaites, t. y. nuo 2001 m. birželio 13 d. iki liepos 23 d., kad nusiųstų Komisijos prašomą FIOD ataskaitą. Tačiau paprastam prašymui atsiųsti konkretų dokumentą neturėtų prireikti daugiau kaip dviejų savaičių. Devynių mėnesių terminas gali būti pratęstas tik išskirtinėmis aplinkybėmis, kurios turi būti aiškinamos griežtai. Toks vėlavimas negali būti pateisinamas vasaros atostogomis. Be to, atsižvelgiant į tai, kad atsisakymo išieškoti muitus procedūrą visiškai reglamentuoja Bendrijos teisė, ir į

Komisijos vaidmenį joje, pastaroji turėtų visiškai atsakyti už nacionalinių institucijų vėlavimus ir Pirmosios instancijos teismas turėtų teisę nagrinėti skundus dėl jos veiksmų. Todėl ieškovė mano, kad devynių mėnesių terminas galėjo būti pratęstas tik penkiolika dienų.

88 Komisija pažymi, kad penkių savaičių terminas buvo ilgokas, bet pagrįstas. Ji taip pat teigia, kad Įgyvendinimo reglamente nėra jokios nuostatos, būtent nurodančios terminą, per kurį nacionalinės valdžios institucijos turi pateikti Komisijai papildomos informacijos.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

89 Reikia pastebėti, kad nors Įgyvendinimo reglamento 906a ir 907 straipsniai numato terminą, jog suinteresuotasis asmuo galėtų pateikti pastabas dėl Komisijos prieštaravimų, jokia nuostata nenumato panašaus termino nacionalinės valdžios institucijoms, kad šios pateiktų Komisijos prašomą informaciją. Be to, tariami vėlavimai, kurie kyla išimtinai dėl nacionalinės valdžios institucijų veikimo ar neveikimo, negali būti priskirti Komisijai, išskyrus išimtines aplinkybes, būtent jeigu ši pakankamai greitai nesureaguoja į nacionalinės valdžios institucijų neveikimą. Bet kuriuo atveju Pirmosios instancijos teismas mano, kad penkių savaičių pateikimo terminas nebuvo per ilgas, atsižvelgiant į tai, jog Komisijos prašymas buvo pateiktas per vasaros atostogas.

90 Taigi šis kaltinimas yra atmestinas.

6) Dėl kaltinimo, kad prašymas atsisakyti išieškoti muitus buvo nagrinėjamas pernelyg lėtai

— Šalių argumentai

91 Ieškovė mano, kad prašymo atsisakyti išieškoti muitus nagrinėjimas užtruko pernelyg ilgai, t. y. beveik ketverius metus, ir kad nacionalinės valdžios institucijos yra visiškai atsakingos už šį ilgą nagrinėjimą. Ieškovė primena, kad 1997 m. gruodžio 15 d. ji pateikė savo prašymą Nyderlandų valdžios institucijoms. 1998 m. gegužės 15 d. ieškovė buvo informuota, kad šios rengiasi perduoti prašymą Komisijai ir kad jos prašoma pasirašyti atitikties deklaraciją. Tačiau kadangi ji nebuvo susipažinusi su visais dokumentais, šią deklaraciją pasirašyti atsisakė. Vis dėlto 1999 m. vasario 8 d. prašymas buvo perduotas Komisijai. 1999 m. gegužės 10 d. laišku Komisija ieškovei pranešė, kad be šios deklaracijos prašymas negali būti nagrinėjamas. 2000 m. vasario 24 d. galiausiai jai buvo suteikta galimybė susipažinti su visais Nyderlandų valdžios institucijų pateiktais dokumentais. 2000 m. gegužės 22 d. prašymas atsisakyti išieškoti muitus Komisijai buvo pateiktas antrą kartą. Taigi šio prašymo nagrinėjimas truko pusantrų metų, nes Komisija nesureagavo į nacionalinės valdžios institucijų vėlavimus.

92 Komisija pastebi, kad ieškovė negalėjo būti įsitikinusi dėl Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnyje numatyto devynių mėnesių termino. Ji taip pat tvirtina, kad jai neturi būti priekaištaujama dėl dokumentų nagrinėjimo, kurį atliko Nyderlandų valdžios institucijos, trukmės.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

93 Visų pirma reikia pastebėti, kad Komisija nėra atsakinga už laikotarpį nuo 1997 m. gruodžio 15 d., kai ieškovė pateikė Nyderlandų valdžios institucijoms prašymą atsisakyti išieškoti muitus, iki 2000 m. gegužės 29 d., kai Komisija iš šių institucijų gavo ieškovės vardu pateiktą antrąjį prašymą. Iš tikrųjų šis laikotarpis yra ankstesnis nei administracinės procedūros Komisijoje pradžia. Todėl Komisija nėra atsakinga už tariamą nacionalinės valdžios institucijų vilkinimą nagrinėjant prašymą atsisakyti išieškoti muitus. Šiuo klausimu svarbu konstatuoti, kad ieškovė neginčija Komisijos sprendimo, kuriuo pirmasis Nyderlandų valdžios institucijų 1999 m. vasario 8 d. pateiktas prašymas buvo pripažintas nepriimtinu. Atsisakymas patenkinti prašymą buvo grindžiamas siekiu užtikrinti ieškovės teisę susipažinti su Nyderlandų valdžios institucijų parengtais dokumentais, kaip dublike pripažino pati ieškovė (žr. 29 punktą).

94 Ieškovės argumentai dėl pačios Komisijos vykdyto atvejo nagrinėjimo trukmės irgi yra nepriimtini. Kadangi Įgyvendinimo reglamento 907 ir 909 straipsniai įtvirtina imperatyvų terminą, per kurį Komisija turi priimti sprendimą dėl prašymo atsisakyti išieškoti muitus, iš tikrųjų Pirmosios instancijos teismas turi tik patikrinti, ar šio termino tikrai buvo laikytasi. Tačiau šis klausimas buvo išanalizuotas nagrinėjant ankstesnius kaltinimus, susijusius su termino pratęsimų teisėtumu, ir Pirmosios instancijos teismas jau pareiškė šiuo klausimu savo nuomonę dėl procedūros teisėtumo.

95 Taigi šis kaltinimas yra atmestinas.

7) Išvada dėl pirmojo ieškinio pagrindo

96 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad Komisijos vykdomos procedūros dėl atsisakymo išieškoti importo muitus sustabdymas buvo suderinamas su atitinkamomis muitų teisės aktų nuostatomis. Todėl reikia pripažinti, kad Komisija priėmė ginčijamą sprendimą per šiam tikslui numatytą terminą. Reikia taip pat pripažinti, kad Komisija nepažeidė nei atsisakymo išieškoti importo muitus procedūros, nei teisės į gynybą.

97 Todėl šis ieškinio pagrindas yra atmestinas.

Dėl antrojo ieškinio pagrindo, susijusio su akivaizdaus aplaidumo Muitinės kodekso 239 straipsnio ir Įgyvendinimo reglamento 905 straipsnio prasme nebuvimu

1) Dėl akivaizdaus aplaidumo sąvokos ir tinkamų kriterijų jo buvimui šioje byloje įvertinti

— Šalių argumentai

98 Ieškovė pastebi, kad Komisija ginčijamame sprendime įvertino ypatingos situacijos, t. y. muitininko apgaulės, šioje byloje buvimą. Ji pastebi, kad Komisija pripažino, jog ji negalėjo būti kaltinama jokiais apgaulingais veiksmais. Vis dėlto Komisija įvertino,

kad ji buvo akivaizdžiai aplaidi, nes, nepaisant atitinkamų prekių rūšies, neatidžiai parengė muitinio tranzito dokumentus ir nepatikrino visų siuntų dokumentų.

99 Ieškovė ginčija Komisijos argumentą, kad vertinant akivaizdaus aplaidumo buvimą yra svarbi prekių rūšis. Pagal bendrą taisyklę visos prekės turi būti vertinamos vienodai rūpestingai, nebent Bendrijos teisės aktų leidėjas tam tikroms prekėms numatė tam tikras taisykles. Be to, ji pastebi, kad su cigaretėmis susijusios muitinių operacijos kelia ne daugiau formalumų užbaigimo problemų nei su kitomis prekių rūšimis susijusios operacijos. Ji taip pat teigia, kad jos rūpestingumas turi būti vertinamas pagal teisės aktus, galiojusius per atitinkamą gabenimą, pastebėdama, jog tuo metu ūkio subjektams buvo sunku įsivaizduoti, kad muitinės pareigūnai galėtų būti korumpuoti ir kad apgaulė, susijusi su cigaretėmis, buvo nežinomas reiškinys.

100 Ieškovė pažymi, kad Teisingumo Teismas, aiškindamas akivaizdaus aplaidumo sąvoką Muitinės kodekso 239 straipsnio prasme, nustatė, jog kriterijai, į kuriuos reikia atsižvelgti, yra visi teisės aktai, dėl kurių nevykdymo atsiranda skola muitinei, ūkio subjekto rūpestingumas ir jo profesinė patirtis (1999 m. lapkričio 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Söhl & Söhlke*, C-48/98, Rink. p. I-7877, 56 punktas). Tačiau Komisija atsižvelgė tik į rūpestingumo kriterijų.

101 Ieškovė pastebi, kad Komisija savo vertinimą dėl akivaizdaus aplaidumo buvimo grindė iš esmės keturiomis aplinkybėmis: pirma, registracijos numerių nenurodymu tranzito dokumentų egzemplioriuje Nr. 5; antra, aplinkybe, kad prekės nebuvo pristatytos į tranzito dokumentuose nurodytą paskirties įstaigą; trečia, būdu, kuriuo buvo perduotas tranzito dokumento egzempliorius Nr. 5, ir ketvirta, pakankamos

informacijos apie prekių pirkėjus nesurinkimu. Ji teigia, kad šios aplinkybės, kartu arba atskirai, negali įrodyti akivaizdaus aplaidumo buvimo. Galiausiai ieškovė tvirtina, kad Komisija neįrodė priežastinio ryšio tarp šio tariamo aplaidumo ir ypatingos vertintinos situacijos.

102 Komisija pastebi, kad Vokietijos muitininko apgaulingi veiksmai iš tikrųjų yra vienas iš ypatingos situacijos Įgyvendinimo reglamento 905 straipsnio prasme elementų, tačiau teigia, kad ieškovė nagrinėjamu atveju elgėsi akivaizdžiai aplaidžiai. Ji mano, kad vertinant tokį aplaidumą reikia išnagrinėti, ar suinteresuotasis asmuo padarė viską, kad laikytųsi visų muitinės taisyklių veikdamas pakankamai rūpestingai, atsižvelgiant į jo profesinę patirtį. Be to, ji tvirtina, kad vertinant rūpestingumą, kuriuo turi pasižymėti Bendrijos tranzite dalyvaujantis ūkio subjektas, reikia atsižvelgti į gabenamų prekių rūšį.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

103 Įgyvendinimo reglamento 905 straipsnis, kuris nurodo ir detalizuoja Muitinės kodekso 239 straipsnyje įtvirtintą taisyklę, yra bendroji teisingumo išlyga, skirta, *inter alia*, ypatingoms situacijoms, kurios pačios savaime nepriskirtinos nė vienam Įgyvendinimo reglamento 900–904 straipsniuose numatytam atvejui (1999 m. vasario 25 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Trans-Ex-Import*, C-86/97, Rink. p. I-1041, 18 punktas). Iš 905 straipsnio matyti, kad importo muitų grąžinimui taikomos dvi kumuliacinės sąlygos, t. y., pirma, ypatingos situacijos buvimas ir, antra, suinteresuotojo asmens akivaizdaus aplaidumo ir apgaulės nebuvimas (2004 m. vasario 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Aslantrans prieš Komisiją*, T-282/01, Rink. p. II-693, 53 punktas). Todėl pakanka nepatenkinti vienos sąlygos, kad būtų atsisakyta grąžinti muitus (1996 m. birželio 5 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Günzler Aluminium prieš Komisiją*, T-75/95, Rink. p. II-497, 54 punktas ir minėto sprendimo *Aslantrans prieš Komisiją* 53 punktas).

104 Tačiau iš ginčijamo sprendimo matyti, kad nagrinėjamu atveju ypatingos situacijos buvimo sąlyga yra patenkinta dėl to, jog buvo apgaulė, prie kurios aktyviai prisidėjo muitinės pareigūnas ir dėl kurios atsirado ginčijama skola muitinei. Be to, ieškovės apgaulės Komisija neįrodė. Tačiau ji nusprendė, kad ieškovė elgėsi akivaizdžiai neapdairiai. Todėl Pirmosios instancijos teismas tik turi išnagrinėti klausimą, ar Komisija neteisingai įvertino tariamą ieškovės akivaizdaus aplaidumo buvimą.

105 Šiuo klausimu visų pirma reikia pažymėti, kad minėtame sprendime *Söhl & Söhlke*, kuriuo remiasi ieškovė, nepateikiamas išsamus kriterijų, į kuriuos reikia atsižvelgti nustatant akivaizdaus aplaidumo buvimą, sąrašas. Iš tikrųjų šio sprendimo 56 punkte tik nurodoma, kad reikia „ypač", bet ne išimtinai, atsižvelgti į visas nuostatas, dėl kurių nevykdymo atsirado skola muitinei, į ūkio subjekto profesinę patirtį ir jo rūpestingumą. Vis dėlto kiti kriterijai irgi gali lemti akivaizdaus apdairumo buvimo vertinimą (šiuo klausimu žr. 2004 m. balandžio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimo *British American Tobacco*, C-222/01, Rink. p. I-4683, 71 punktą). Be to, reikia pastebėti, atvirkščiai, nei teigia ieškovė, kad Komisija šioje byloje neapsiribojo ieškovės rūpestingumo vertinimu, bet ginčijamame sprendime atsižvelgė ir į jos profesinę patirtį bei į tai, kaip ji žino taikomus teisės aktus.

106 Ieškovės teiginys, kad Komisija neatsižvelgė į prekių, dėl kurių buvo atliktos aptariamos operacijos, rūšį, yra nepriimtinas. Iš tikrųjų Teisingumo Teismas nusprendė, kad, vertinant akivaizdaus aplaidumo buvimą, atskirą dėmesį reikia atkreipti į gabenamų prekių rūšį (minėto sprendimo *British American Tobacco* 72 punktas). Iš esmės muitinės operacijos, susijusios su dideliais mokesčiais apmokestinamomis prekėmis, pavyzdžiui, cigaretėmis, kelia didelę apgaulės ar vagystės grėsmę jas gabenant.

107 Šiuo klausimu svarbu pažymėti, kad su cigaretėmis susijusi apgaulė tuo metu buvo bendras reiškinys. Iš tikrųjų dar gerokai iki 1994 m., kai susiklostė šios bylos aplinkybės, cigarečių rinka buvo ypač palanki vystytis nelegaliai prekybai (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *British American Tobacco* 72 punktą). Dėl ieškovės tvirtinimo, kad tuo metu ūkio subjektai negalėjo įsivaizduoti, jog muitinės pareigūnai galėtų būti įsivėlę į korupciją, reikia pastebėti, kad, net pripažinus jį įrodytu, šioje byloje jis yra nereikšmingas. Iš tikrųjų Komisija, vertindama ypatingos situacijos buvimą, atsižvelgė į aplinkybę, kad ūkio subjektai gali pagrįstai tikėti tuo, jog administracinės funkcijos vykdymas nėra pažeidžiamas dėl korumpuotų muitinės pareigūnų.

108 Atsižvelgiant į tai, kas buvo pasakyta, reikia išnagrinėti Komisijos ginčijamame sprendime nurodytas aplinkybes, vertinant ieškovės akivaizdaus aplaidumo buvimą ir jos nurodytą kaltinimą, susijusį su tariamo šioje byloje priežastinio ryšio tarp ypatingos situacijos ir akivaizdaus aplaidumo, kuriuo ją kaltina Komisija, nebuvimu.

2) Dėl registracijos numerių nenurodymo T1 dokumentų egzemplioriuje Nr. 5

— Šalių argumentai

109 Ieškovė pripažįsta, kad nė viename iš nagrinėjamų T1 dokumentų egzempliorių Nr. 1 ir Nr. 5 nebuvo nurodyti duomenys apie transporto priemones, bet pažymi, kad jų registracijos numeriai ranka buvo įrašyti egzemplioriuje Nr. 4. Ji pastebi, kad rengiant T1 dokumentus duomenys apie vilkikus dar nebuvo žinomi. Ji pažymi, kad egzempliorius Nr. 1 buvo atskirai nuo kitų ir prie kiekvieno egzemplioriaus antrosios

pusės buvo prisegtas pakrovimo dokumentas. Atskirti egzempliorių Nr. 1 ir nenurodyti registracijos numerių egzemplioriuje Nr. 5 yra įprasta praktika Nyderlanduose, su kuria muitinės įstaigos paprastai sutinka, ir tai matyti ir iš 2002 m. rugpjūčio 6 d. FB. rašytinio paaiškinimo.

110 Ieškovė taip pat pažymi, kad didžiąją dalį aptariamų krovinių Nyderlandų valdžios institucijos patikrino vietoje ir nepareiškė jokių prieštaravimų dėl atitinkamų T1 dokumentų. Ji pastebi, kad nuo 1994 m. balandžio 1 d. registracijos numeriai buvo nurodomi išankstiniuose pranešimuose, kuriuos išvykimo įstaiga perduodavo paskirties įstaigai. Todėl duomenis apie transporto priemones žinojo tiek išvykimo, tiek paskirties įstaiga. Be to, ieškovė elgėsi ypač rūpestingai vykdydama kiekvienos transporto priemonės plombavimą, nors to daryti ji neprivalėjo. Šios plombos rodo ryšį tarp tranzito dokumento ir transporto priemonės, nes ieškovės patvirtinimo numeris nurodomas tranzito dokumente, pakrovimo dokumente ir plomboje.

111 Be to, ieškovė tvirtina, kad registracijos numerių T1 dokumentų egzemplioriuose Nr. 5 ir Nr. 7 nurodymas neturi jokios papildomos reikšmės patikrinimui, nes paskirties įstaigoje tikrinama egzemplioriaus Nr. 4 pagrindu. Be to, tikrinama ne transporto priemonė, bet konteineris arba puspriekabė, kurie šiuo atveju buvo užplombuoti, todėl plombų numeriai yra nurodyti T1 dokumentų egzemplioriuose Nr. 4, Nr. 5 ir Nr. 7.

112 Komisija atsikerta, kad iš Įgyvendinimo reglamento 341 straipsnio ir 37 priedo matyti, jog išvykimo momentu egzistuoja teisinė pareiga identifikuoti transporto priemonę. Tačiau ieškovė sąmoningai nenurodė registracijos numerių T1 doku-

mentų egzemplioriuje Nr. 5 ir tai ypač apsunkino muitinės institucijų galimybę patikrinti, ar prekės tinkamai gabenamos. Uždėti plombas su ieškovės įgalioto ekspeditoriaus numeriu tikrinant nepakanka.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

113 Įgyvendinimo reglamento 37 priedo II antraštinės dalies A18 punkte nustatoma, kad duomenys apie transporto priemonę ir jos registracijos šalis turi būti nurodomi T1 dokumento 18 langelyje. Iš šio priedo aiškiai matyti, kad muitinės deklaracijoje, be kita ko, turi būti nurodytas transporto priemonės registracijos numeris ir priekabos registracijos numeris, kai pastarasis skiriasi nuo vilkiko registracijos numerio. Taikant Bendrijos tranzito vežimo procedūrą, privaloma užpildyti šį 18 langelį, kuris yra visuose T1 dokumento egzemplioriuose. Iš to išplaukia, kad registracijos numeriai turi būti nurodomi visuose T1 dokumento egzemplioriuose, kai taikoma Bendrijos tranzito procedūra.

114 Nagrinėjamu atveju neginčytina, kad transporto priemonių registracijos numeriai buvo nurodyti tik T1 dokumentų egzemplioriuje Nr. 4, skirtame paskirties įstaigai. Taigi jie nebuvo nurodyti nei egzemplioriuje Nr. 1, kuris lieka išvykimo įstaigai, nei egzemplioriuje Nr. 5, kurį paskirties įstaiga siunčia išvykimo įstaigai. Svarbu pažymėti, kad ieškovei nepavyko pakankamai paaiškinti priežasties, dėl kurios registracijos numeris nebuvo nurodytas egzemplioriuose Nr. 1 ir Nr. 5. Iš tikrųjų net jei, kaip ji teigia, egzempliorius Nr. 1 buvo atskirtas nuo kitų ir jeigu dėl pakrovimo dokumentų prisegimo egzempliorių Nr. 4 duomenys negalėjo būti savaime perrašyti į visus egzempliorius, niekas ieškovei netrukdė registracijos numerį egzemplioriuose

Nr. 1 ir Nr. 5 įrašyti ranka, kaip ji tai padarė egzemplioriuje Nr. 4 (šiuo klausimu žr. Įgyvendinimo reglamento 37 priedo I antraštinės dalies C punkto antrąją pastraipą). Šie duomenys turėjo būti įrašyti tuo momentu, kai buvo gauti duomenys apie transporto priemonę arba vėliausiai prekės išsiuntimo momentu.

115 Be to, iš FIOD ataskaitos (9.7 punktas, p. 45) matyti, kad transporto priemonių registracijos numeriai nebuvo nurodyti ieškovės valia, nes rengdama muitinės dokumentus ji žinojo tikslų prekes turinčio gabenti vilkiko registracijos numerį. Iš šios ataskaitos taip pat matyti (9.7 punktas, p. 46), kad ieškovės už muitinės formalumus atsakingas darbuotojas, jo paties teigimu, gavo aiškų tarpininko C. nurodymą T1 dokumentuose neįrašyti registracijos numerių. Kadangi FB. buvo ieškovės darbuotojas, ji pati atsako už jo veiksmus.

116 Ieškovė tvirtina, kad nuo 1994 m. balandžio 1 d. registracijos numeris buvo nurodomas išankstiniuose pranešimuose, kuriuos išvykimo įstaiga perduodavo paskirties įstaigai. Vis dėlto reikia pastebėti, kad išankstinių pranešimų procedūra nebuvo naudojama per pirmąsias penkias operacijas, kurios buvo vykdomos nuo 1994 m. vasario 16 d. iki kovo 23 d., ir kad Vokietijos valdžios institucijos įvedė šią tvarką tik 1994 m. rugpjūčio mėn., t. y. kai buvo baigta paskutinė iš šių operacijų, būtent 1994 m. liepos 5 dieną.

117 Ieškovė pažymi, kad konteineriai arba puspriekabės turėjo plombas, kurių numeriai tranzito dokumente buvo nurodyti. Šiuo atveju ji teigia, kad tikrinama ne transporto priemonė, bet konteineriai arba puspriekabė. Tačiau svarbu pabrėžti, kad plombavimas nagrinėjamu atveju buvo fakultatyvi priemonė, o nurodyti registracijos numerius – privaloma. Be to, plombų numeriai tik parodo ryšį tarp prekių, dėl kurių

įforminta nagrinėjama deklaracija, ir gabenti naudojamų konteinerių ar pusprieka-bės, o ne su pačiu vilkiku. Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad Įgyvendinimo reglamento 37 priedas aiškiai nustato, jog deklaracijoje būtina nurodyti tiek transporto priemonės, tiek priekabos registracijos numerį. Todėl šioje byloje darytina išvada, kad plombų naudojimas nepateisina transporto priemonių registracijos numerių nenurodymo.

118 Ieškovė taip pat teigia, kad registracijos numerių nurodymas kituose egzemplio-riuose, o ne egzemplioriuje Nr. 4, neturi jokios papildomos reikšmės patikrinimui, nes paskirties įstaigoje tikrinama šio egzemplioriaus pagrindu. Vis dėlto jeigu, kaip reikalauja muitų teisės aktai, išvykimo įstaiga būtų žinojusi prekes, kurioms taikoma Bendrijos tranzito procedūra, gabenančių transporto priemonių registracijos numerius, ši įstaiga galbūt būtų galėjusi paprašyti kitų muitinės įstaigų, būtent T1 dokumentuose nurodytos paskirties įstaigos, patikrinti aptariamas transporto priemones prekėms atvykus arba paprašyti kompetentingų institucijų patikrinti transporto priemones kelyje. Tačiau išvykimo įstaiga neturėjo duomenų apie transporto priemones nei egzemplioriuje Nr. 1, nei egzemplioriuje Nr. 5, todėl šių operacijų *a posteriori* patikrinimo galimybė buvo labai ribota.

119 Galiausiai ieškovė pažymi, kad nenurodyti registracijos numerių egzemplioriuje Nr. 5 yra dabartinė praktika Nyderlanduose, kuri muitinės įstaigoms yra priimtina. Be to, ji tvirtina, kad išvežant prekes Nyderlandų valdžios institucijos daugeliu atvejų patikrino T1 dokumentus ir jokių prieštaravimų nepareiškė. Tačiau, net jei šie tvirtinimai būtų įrodyti, reikia pastebėti, kad ieškovė, kaip labai patyrusi deklarantė, negali remtis tam tikra praktika sektoriuje ar pirminės Nyderlandų valdžios institucijų reakcijos nebuvimu dėl to, jog ji neįvykdė formalių pareigų pagal muitinės tvarką.

120 Todėl reikia konstatuoti, kad ieškovė neįvykdė savo, kaip deklarantės, pareigų. Taigi Bendrijos tranzito procedūros formalios pareigos pažeidimas, pavyzdžiui, transporto priemonių registracijos numerių nenurodymas, gali lemti ūkio subjekto akivaizdaus aplaidumo konstatavimą (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *British American Tobacco* 70 punktą). Be to, darytina išvada, kad šis pažeidimas šioje byloje apsunkino muitinės operacijų tikrinimą. Iš tikrųjų šiuo atveju registracijos numeris buvo nurodytas tik T1 dokumentų egzemplioriuje Nr. 4, t. y. tame egzemplioriuje, kurį nurodė korumpuotas muitininkas. Tačiau išvykimo įstaiga egzemplioriuose Nr. 1 ir Nr. 5 neturėjo šių registracijos numerių. Kaip buvo pasakyta, ši aplinkybė pakenkė išvykimo įstaigos galimybei patikrinti nagrinėjamas operacijas.

121 Todėl darytina išvada, kad Komisija nepadarė klaidos pripažindama, kad tai, jog ieškovė T1 dokumentų egzemplioriuje Nr. 5 nenurodė transporto priemonių registracijos numerių, yra akivaizdaus aplaidumo požymis.

3) Dėl muitinės dokumentuose nurodytos paskirties įstaigos pakeitimo

— Šalių argumentai

122 Ieškovė pripažįsta, kad visi aptariami kroviniai buvo pristatyti Philippsreut įstaigai, nors tranzito dokumentuose nurodyta paskirties įstaiga buvo Schirnding. Vis dėlto ji tvirtina, kad Įgyvendinimo reglamento 356 straipsnio 3 dalis aiškiai suteikia teisę pakeisti paskirties įstaigą. Ji patikslina, kad iš Muitinės kodekso 204 straipsnio ir 96 straipsnio 1 dalies matyti, jog deklarantas atsako už prekių pateikimą muitinės

įstaigai, nesvarbu kuriai, nes praktikoje deklarantas neturi jokios įtakos įstaigos ir maršruto pasirinkimui, kurį atlieka vežėjas. Be to, pagal išankstinių pranešimų procedūrą įstaiga, kuriai pristatomos prekės, turėtų apie tai pranešti, kad muitinės dokumentuose nurodytos išvykimo ir paskirties įstaigos galėtų žinoti apie pasikeitimą.

123 Ieškovė pastebi, kad kiekvienu atveju ji nurodydavo paskirties įstaigą pagal tarpininko C. nurodymus, nes nepalaikė tiesioginių santykių su galutiniais pirkėjais, ir pabrėžia, jog vežėjai laikėsi ne jos, bet pirkėjų nurodymų. Ji taip pat pastebi, kad Schirnding įstaigos pasirinkimas buvo logiškesnis, nes du tariami pirkėjai buvo įsteigti Slovakijoje. Vis dėlto, kaip matyti iš 1993 m. Nyderlandų gabenimų keliais vežėjų organizacijos apklausos, šis muitinės postas labai vėluodavo, o tai, ieškovės manymu, paaiškintų vežėjų maršruto pasikeitimus gabenant.

124 Be to, ieškovė pažymi, kad pastebėjusi, jog aptariamų operacijų T1 dokumentus vizavo Philippsreut įstaiga, ji nurodė šią įstaigą kaip paskirties įstaigą, ir tai ji padarė dėl paskutinių dviejų operacijų (1994 m. birželio 28 d. T1 dokumentai Nr. 120936 ir 1994 m. liepos 5 d. T1 dokumentai Nr. 120986).

125 Komisija pažymi, kad jos priekaištai ieškovei yra susiję ne su paskirties įstaigos pakeitimu atliekant tranzito operaciją, bet su tuo, kad mažiausiai devyniuose aptariamuose T1 dokumentuose ji nurodė paskirties įstaigą, nors žinojo arba galėjo pagrįstai žinoti, kad ši nuoroda yra netiksli. Tik 1994 m. birželio 28 d., t. y. praėjus

keturiems mėnesiams, kai buvo išsiųstos devynios siuntos, ieškovė T1 dokumentuose nurodė Philippsreut įstaigą. Taigi ji veikė nepakankamai rūpestingai, atsižvelgiant į netikslumus T1 blankuose.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

126 Reikia konstatuoti, kad visi kroviniai, dėl kurių buvo vykdomos aptariamos muitinės operacijos, buvo pateikti Philippsreut muitinei. Taigi ši įstaiga aptariamų operacijų atžvilgiu yra paskirties įstaiga pagal išorinio Bendrijos tranzito procedūrą. Akivaizdu, kad iš vienuolikos nagrinėjamų deklaracijų mažiausiai pirmosiose devyniose paskirties įstaiga skyrėsi, t. y. buvo nurodyta Schirnding įstaiga.

127 Ieškovė tvirtina, kad Įgyvendinimo reglamento 356 straipsnio 3 dalis leidžia, jog Bendrijos tranzito operacija būtų užbaigta kitoje nei atitinkamame T1 dokumente nurodytoje paskirties įstaigoje. Vis dėlto reikia konstatuoti, kad, kaip teisingai pastebėjo Komisija, ji ieškovei priekaištauja ne dėl paskirties įstaigos pakeitimo atliekant tranzito operaciją, bet dėl to, kad pateikdama muitinei deklaracijas ji sąmoningai ar per aplaidumą nurodė neteisingus duomenis.

128 Tačiau, kaip matyti iš Įgyvendinimo reglamento 199 straipsnio bei šio reglamento 37 priedo, deklaranto pasirašytos deklaracijos pateikimas muitinei reiškia įsipareigojimą dėl deklaracijoje pateiktų duomenų tikslumo ir pridėtų dokumentų autentiškumo. Iš to matyti, kad netikslių duomenų muitinės deklaracijoje sąmoningas ar per aplaidumą nurodymas yra deklaranto įsipareigojimų pažeidimas.

129 Taigi tam tikri bylos dokumentai leidžia pripažinti, kad ieškovė, priešingai nei teigia ji pati, rengdama muitinės dokumentus jau žinojo, jog paskirties įstaiga, kurią ji nurodė, nebuvo ta, kuriai buvo ketinama pristatyti prekes. Iš tikrųjų FIOD ataskaitoje Nyderlandų valdžios institucijos padarė išvadą, kad ieškovė sąmoningai nurodė neteisingą paskirties įstaigą. Ataskaitoje (5.1 punktas, p. 24) nurodoma, kad „T1 dokumentuose (išskyrus du paskutinius gabenimus) ir pradinėje informacijoje, kurią nurodė atsakingas asmuo (FB.) 1994 m. vidurį ir kurie buvo pateikti Delfzijl muitinei kiekvieną kartą (tarpininko C. valia ir nurodymu), kaip paskirties įstaiga buvo nurodyta Schirnding, nors realiai paskirties įstaiga buvo Philippsreut, ir tai žinojo atsakingi asmenys (B.) ir (FB.)". Ataskaitoje (5.3.1 punktas, p. 25) taip pat pateikiami šie FB. paaiškinimai: „Žinojau, kad cigaretės buvo išgabentos per Philippsreut. <...> Veikiau (tarpininko C.) nurodymu, kaip paskirties įstaigą nurodžiusį Schirnding". Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad šioje byloje FB. paneigė savo ankstesnius tvirtinimus, 2002 m. rugsėjo 29 d. paaiškinime teigdamas, kad krovinių išsiuntimo momentu jis nežinojo, jog juos ketinama pateikti Philippsreut postui. Vis dėlto Pirmosios instancijos teismas mano, kad šis paaiškinimas, pateiktas išimtinai dėl šios bylos, neturėtų panaikinti per Nyderlandų valdžios institucijų vykdomą tyrimą FB. duotų paaiškinimų įrodomosios vertės.

130 Todėl darytina išvada, kad daugelio nagrinėjamų operacijų atveju ieškovė sąmoningai jos parengtuose muitinės dokumentuose nurodė neteisingą paskirties įstaigą. Taigi tokie veiksmai ne tik yra ieškovės, kaip deklarantės, ir už nagrinėjamas operacijas atsakingo asmens formalių pareigų pažeidimas, bet jais taip pat buvo pakenkta muitinės institucijų vykdomo šių operacijų patikrinimo pareigai. Kadangi išvykimo įstaiga nebuvo informuota, kad cigarečių krovinius ketinama pristatyti Philippsreut įstaigai, ji negalėjo apie tai iš anksto pranešti šiai įstaigai. Ši aplinkybė galėjo palengvinti korumpuoto muitininko Mauritz apgaulingus veiksmus, nes jo kolegos iš Philippsreut įstaigos nebuvo informuoti apie laukiamą didelių cigarečių krovinių atvykimą.

131 Šio vertinimo negali paneigti ieškovės argumentas, kad, taikant išankstinių pranešimų procedūrą, įstaiga, kuriai prekės yra realiai pristatomos, turi apie tai pranešti išvykimo ir muitinės dokumente nurodytai paskirties įstaigoms. Iš tikrųjų net pripažinus faktą, kad ši procedūra buvo taikoma šioje byloje, reikia konstatuoti, jog netikslus paskirties įstaigos nurodymas pažeidžia pačią išankstinių pranešimų procedūros paskirtį, t. y. suteikti paskirties įstaigai galimybę būti iš anksto informuotai, kad rizikingas prekių krovinys yra pakeliui.

132 Todėl darytina išvada, kad Komisija nepadarė klaidos pripažindama, jog ieškovė sąmoningai nurodė paskirties įstaigą, nors iš anksto žinojo, kad ji yra netiksli, ir savo vertinime atsižvelgdama į tai, jog egzistavo ieškovės akivaizdus aplaidumas.

4) Dėl T1 dokumentų egzemplioriaus Nr. 5 persiuntimo būdo

— Šalių argumentai

133 Ieškovė aiškina, kad muitinės dokumentų persiuntimas iš paskirties įstaigos į formalumų užbaigimo įstaigą labai vėlavo ir kad Nyderlandų valdžios institucijos ją informavo, jog T1 dokumentų egzempliorių Nr. 5 buvo leidžiama siųsti tiesiogiai per paskirties įstaigą. Dėl šios priežasties ji perdavė vairuotojui ir tarpininkui C. parengtus vokus, kad šie būtų išsiųsti Vokietijos valdžios institucijoms. Tačiau

Vokietijos muitininkas šių vokų nepanaudojo, patikėdamas egzempliorių Nr. 5 vairuotojui arba tarpininkui C., kurie juos perdavė ieškovei, ši savo ruožtu persiuntė juos Nyderlandų muitinės institucijoms. Taigi, ieškovės teigimu, ši siuntimo sistema, kuri buvo neįprasta, vis dėlto neprieštaravo Įgyvendinimo reglamento 356 straipsnio 2 daliai, kuri konkrečiai nenurodo T1 dokumentų siuntimo per paskirties įstaigą taisyklių.

134 Be to, nors yra įrodyta, kad 1994 m. vasario 16 d. T1 dokumento (dokumentas T1 Nr. 120228) egzempliorius Nr. 5, susijęs su pirmąja iš nagrinėjamų operacijų, nebuvo išsiųstas Coevorden įstaigai, ieškovė susisiekė su jos formalumų užbaigimo tarnyba telefonu, vėliau 1994 m. vasario 25 d. faksimile, nusiųsdama jai kopiją, o vėliau šio egzemplioriaus originalą. 1994 m. kovo 15 ir 28 d. faksimilėmis ji taip pat nusiuntė blankų Nr. 5, susijusių su 1994 m. vasario 25 ir kovo 23 d. operacijomis (dokumentai T1 Nr. 120274 ir Nr. 120410), kopijas. Ieškovė šią procedūrą taikė ir kitų krovinių atžvilgiu. Todėl Nyderlandų muitinės buvo gerai informuotos apie šią siuntimo procedūrą ir aiškiai priėmė nagrinėjamus muitinės dokumentus.

135 Galiausiai dėl to, kad Pirmosios instancijos teismas pripažino, jog naudojama procedūra prieštaravo muitų teisės aktams, ieškovė teigia, kad pagal minėtą sprendimą *Söhl & Söhlke* į visus šiuos teisės aktus reikia atsižvelgti vertinant akivaizdaus aplaidumo sąvoką.

136 Komisija teigia, kad Įgyvendinimo reglamento 356 straipsnio 2 dalis nepalieka jokios abejonės dėl T1 dokumento egzemplioriaus Nr. 5 siuntimo procedūros, be to, iš šios nuostatos visiškai nematyti, jog leidžiama įsikišti tretiesiems asmenims. Iš tikrųjų tai yra visiškai administracinė procedūra, leidžianti muitinės institucijoms kontroliuoti, kad tranzitas būtų tinkamai vykdomas. Tačiau, kaip transporto sektoriuje veikiantis patyręs ūkio subjektas, ieškovė neturėjo sutikti aktyviai dalyvauti siunčiant egzempliorių Nr. 5.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

137 Įgyvendinimo reglamento 356 straipsnio 2 dalis nustato, kad kai prekės yra pateikiamos paskirties įstaigai, ji T1 dokumento egzemplioriuose įrašo jos atlikto tikrinimo duomenis ir nedelsdama išsiunčia vieną egzempliorių išvykimo įstaigai. Antra vertus, šio reglamento 358 straipsnis numato, kad kiekviena valstybė narė turi teisę paskirti vieną ar daugiau centrinių įstaigų, kurioms paskirties valstybės narės kompetentingos institucijos turi grąžinti dokumentus. Iš to matyti, kad dokumento T1 egzemplioriaus Nr. 5 turi būti siunčiamas administracine grandine tiesiogiai iš paskirties įstaigos į išvykimo įstaigą įsikišant valstybių narių šiam tikslui paskirtoms centrinėms įstaigoms. Be to, kaip paaiškino Komisija, atsakydama dėl Pirmosios instancijos teismo nurodytų proceso organizavimo priemonių, persiunčiama tinkamai paskirties šalies muitinės institucijų identifikuojamais vokais, o šis identifikavimas užtikrinamas naudojant specialius spaudus, klijavimo mašinų ženklus, apie kuriuos pranešta Komisijai ir kuriuos žino kitos kompetentingos nacionalinės institucijos.

138 Taigi Bendrijos muitų teisės aktai nenumato, kad paskirties įstaiga galėtų patikėti tretiesiems asmenims, būtent privatiems tranzito operacijoje dalyvaujantiems ūkio

subjektams, užduotį grąžinti T1 dokumento egzempliorių Nr. 5 išvykimo įstaigai. Iš tikrųjų, atsižvelgiant į neginčijamai pagrindinį vaidmenį, kurį vaidina tranzito T1 dokumentas, kad gerai veiktų išorinio Bendrijos tranzito procedūra (minėto sprendimo *British American Tobacco* 52 punktas), ir į jo egzemplioriaus Nr. 5 svarbą nustatant galimą skolos muitinei atsiradimą bei pranešant išvykimo įstaigai apie galimus pažeidimus gabenant prekes, šio egzemplioriaus grąžinimas turi vykti tarp muitinės įstaigų neįsikišant ūkio subjektams. Pastarųjų dalyvavimas grąžinant neužtikrina aptariamų dokumentų bei juose esančios informacijos autentiškumo ir padidina apgaulės riziką.

139 Atsakydama į Pirmosios instancijos teismo klausimus ieškovė pripažino, kad taikyta procedūra neatitiko jos ankstesnės praktikos. Šis siuntimo būdas taip pat nebuvo tas, dėl kurio ieškovė susitarė su tarpininku C., t. y. naudoti išsiųsti parengtus vokus su nurodytu Coevorden formalumų užbaigimo įstaigos adresu, kuriuos vilkikų vairuotojas turėjo perduoti paskirties įstaigai, kad ši paštu persiųstų egzempliorių Nr. 5 formalumų užbaigimo įstaigai. Toliau nurodyti FIOD ataskaitoje (8.3 punktas, p. 40 ir 41) pateikiami FB. paaiškinimai labai gerai parodo naudotos procedūros neteisėtumą:

„(Egzempliorių Nr. 5) man perduodavo (tarpininkas C.) arba netiesiogiai (B.) (FB. vadovas) <...> Kiekvieną kartą iš pradžių išsigąsdavau <...> Apie savo nuostabą informavau vidaus tvarka ir pranešiau apie tai (B.) <...> Aš nesutariau nieko su (B.) dėl vėlesnio siuntimo formalumų užbaigimo tarnybai <...> Kai (tarpininkas C.) vieną dieną atvyko su antspauduotu (egzemplioriumi Nr. 5), jaučiau, kad mano plaukai pasistojo piestu, nors tuo pat metu buvau apstulbęs ir įpykęs, kad jis nesilaikė mūsų susitarimo. Apie tai pasakiau (B.) ir (tarpininkui C.) <...>“

140 Be to, svarbu pastebėti, kad ieškovė žinojo grąžinimo būdą, naudotą nuo antrojo cigarečių krovinio, susijusio su 1994 m. vasario 25 d. operacija, išvykimo. Tačiau, nors šis grąžinimo būdas prieštaravo ne tik muitų teisės aktams, bet ir tam būdui, dėl kurio buvo susitarta su tarpininku C., ieškovė sutiko naudoti šį būdą vėlesnėms dešimčiai operacijų, prisidėdama prie jo įgyvendinimo.

141 Vis dėlto ieškovė teigia, kad ši grąžinimo procedūra Nyderlandų valdžios institucijoms aiškiai buvo priimtina. Ji taip pat tvirtino, kad kai pradėjo gauti iš tarpininko C. egzempliorius Nr. 5, ji keletą kartų telefonu susisiekė su muitinėmis ir gavo jų sutikimą. Be to, ji paaiškino, kad išsiuntė joms egzempliorius Nr. 5 ir kad jos tuos egzempliorius priėmė. Tačiau, nors ieškovė ir Nyderlandų valdžios institucijos iš tikrųjų bendravo, vis dėlto iš bylos dokumentų nematyti, kad Nyderlandų valdžios institucijos aiškiai sutiko su naudojamu grąžinimo būdu. Atvirkščiai, akivaizdu, kad Nyderlandų valdžios institucijos pripažino nepriimtinu privačių ūkio subjektų įsikišimą į grąžinimą. Be to, FIOD deklaracijoje (3.2.3 punktas, p. 18) pateikiami šie Groningue rajono muitininko paaiškinimai: „Manęs niekada niekas neinformavo, kad penktieji egzemplioriai Coevorden muitinės formalumų užbaigimo tarnybai buvo išsiųsti per (ieškovę). Mes niekada nedavėm sutikimo tokiam formalumų užbaigimo būdui <...> Aš nedraudžiau kito penktojo egzemplioriaus grąžinimo būdo (tiesioginio siuntimo per Vokietijos muitinę Coevorden formalumų užbaigimo tarnybai). Atvirkščiai, draudžiau arba uždrausčiau kitą penktojo egzemplioriaus grąžinimo Coevorden muitinės formalumų užbaigimo tarnybai būdą per (ieškovę)". Todėl reikia pripažinti, kad šios bylos aplinkybėmis ieškovė negalėjo remtis tuo, jog tam tikrą laikotarpį Nyderlandų institucijos nereagavo į egzemplioriaus Nr. 5 grąžinimo būdą, kad pagrįstų savo pasitikėjimą šio metodo teisėtumu.

142 Galiausiai papildomas ieškovės argumentas dėl visų taikytinų teisės aktų yra nepriimtinas. Kaip jau buvo pastebėta, iš Įgyvendinimo reglamento 356 straipsnio aiškiai matyti, kad būtent paskirties įstaiga T1 dokumento egzempliorių Nr. 5 turi grąžinti išvykimo įstaigai neįsikišus tretiesiems asmenims.

143 Iš to, kas pasakyta, darytina išvada, kad ieškovė, kaip Bendrijos tranzito srityje patyręs ūkio subjektas, neturėjo sutikti aktyviai grąžinti nagrinėjamų dokumentų egzempliorių Nr. 5. Reikia taip pat priminti, kad šioje byloje naudojamas blanko Nr. 5 grąžinimo būdas reiškė ne tik Bendrijos tranzito procedūros formalių taisyklių pažeidimą, bet ir padėjo atsirasti apgaulei. Iš tikrųjų administracinės grandinės nenaudojimas, ypač neperdavimas centralizuotai Vokietijos įstaigai, atėmė iš Vokietijos valdžios institucijų galimybę patikrinti korumpuoto muitininko nagrinėjamuose dokumentuose T1 nurodytus registracijos numerius, kurie, reikia priminti, realiai atitiko numerius, naudojamus kitoms prekėms ar kitiems muitinės dokumentams užregistruoti. Tikėtina, kad šį klastojimą Vokietijos valdžios institucijos galėjo pastebėti, tačiau Nyderlandų formalumų užbaigimo muitinė jų nustatyti negalėjo.

144 Todėl darytina išvada, kad Komisija nepadarė klaidos atsižvelgdama į ieškovės dalyvavimą neteisėtai grąžinant dokumentų T1 egzempliorius Nr. 5, kai vertino ieškovės akivaizdaus aplaidumo buvimą.

5) Dėl nepakankamos informacijos apie pirkėjus

— Šalių argumentai

145 Ieškovė pažymi, kad su tarpininku C. aštuonerius metus palaikė patenkinamus verslo ryšius ir kad niekas jam neleido nepasitikėti pirkėjais, kurių vardu jis veikė. Komisijos reikalavimu surinkti iš tarpininko informaciją apie pirkėjus ignoruojama tarptautinės prekybos praktika, nes tarpininkas nėra suinteresuotas, kad dvi sandorio šalys palaikytų tiesioginius ryšius. Be to, šis patikrinimas išorinio Bendrijos tranzito procedūros kontekste vykdomas labai retai, būtent tada, kai deklarantas veikia pagal gavėjo instrukcijas. Šioje byloje nebuvo pagrindo tikrinti pirkėjų mokumo, nes mokėta buvo grynaisiais.

146 Komisija teigia, kad ieškovė, kaip prekių pardavėja ir deklarantė, turėjo patikrinti, ar pirkėjai, kurių tapatybę ji žinojo, realiai egzistavo, ir imtis bent minimalių atsargos priemonių, kad nesudarytų priedangos fiktyviam pardavimui, dėl kurio galėjo atsirasti apgaulė Bendrijos tranzito procedūros kontekste.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

147 Ieškovė nemėgino gauti informacijos apie tariamus prekių, dėl kurių buvo vykdomos nagrinėjamos muitinės operacijos, pirkėjus. Vis dėlto, atsižvelgiant į šios bylos aplinkybes, būtent į išankstinių ilgalaikių verslo ryšių tarp ieškovės ir tarpininko C., kuris tvirtino atstovavęs šiems pirkėjams, egzistavimą ir į tarptautinės komercinės prekybos ypatumus, ypač sunkumą greitai gauti išsamios informacijos apie įvairiose šalyse įsteigtas įmones, Pirmosios instancijos teismas pripažįsta, kad šia vienintele aplinkybe negali būti grindžiamas ieškovės akivaizdaus aplaidumo buvimas.

6) Dėl priežastinio ryšio tarp ypatingų aplinkybių ir aplaidumo, kuriuo kaltinama ieškovė, nebuvimo

— Šalių argumentai

148 Ieškovė teigia, kad iš Muitinės kodekso 239 straipsnio 1 dalies antros įtraukos matyti, kad atsisakyti išieškoti muitus galima tik tuo atveju, jei ypatinga aplinkybė atsiranda dėl pareiškėjo aplaidumo. Tačiau nagrinėjamu atveju nebuvo jokio priežastinio ryšio tarp šios situacijos, t. y. Vokietijos muitininko apgaulės, ir keturių aplinkybių, kuriomis Komisija grindė savo vertinimą dėl tariamo akivaizdaus aplaidumo. Iš tikrųjų ši apgaulė nebuvo nei registracijos numerių nenurodymo, nei pirkėjų tapatybės nepatikrinimo pasekmė. Be to, paskirties įstaigos pakeitimas ir neįprastas T1 dokumentų egzemplioriaus Nr. 5 grąžinimo būdas tik sukėlė muitinės įstaigų įtarimus ir padidino tikimybę atskleisti apgaulę.

149 Komisija tvirtina, kad prašymas atsisakyti išieškoti muitus gali būti atmestas, jeigu pareiškėjas pripažįstamas kaltu dėl akivaizdaus aplaidumo, neatsižvelgiant į tai, ar egzistuoja jo nurodytas ryšys su ypatinga aplinkybe. Bet kuriuo atveju Komisija mano, kad šioje byloje egzistuoja priežastinis ryšys tarp ypatingos aplinkybės ir ieškovės akivaizdaus aplaidumo, nes šis aplaidumas lėmė apgaulę ir apsunkino jos atskleidimą.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

150 Pagal Muitinės kodekso 239 straipsnį importo arba eksporto muitai gali būti grąžinami arba atsisakoma juos išieškoti susidarius padėtims, nulemtoms aplinkybių, kuriomis suinteresuotojo asmens veiksmai nerodo apgaulės arba akivaizdaus aplaidumo požymių. Be to, Įgyvendinimo reglamento 905 straipsnis numato, kad pateiktas prašymas grąžinti arba atsisakyti juos išieškoti turi būti paremtas įrodymais, dėl kurių gali susidaryti ypatinga situacija esant aplinkybėms, kuriomis suinteresuotojo asmens negalima apkaltinti apgavyste ar akivaizdžiu aplaidumu. Priešingai nei teigia Komisija, iš tos pačios nuostatos matyti, kad turi egzistuoti priežastinis ryšys tarp aplaidumo, kuriuo ūkio subjektas kaltinamas, ir įrodytos ypatingos situacijos. Nesant tokio ryšio, būtų neteisinga atmesti prašymą grąžinti arba atsisakyti išieškoti muitus. Vis dėlto, priešingai nei teigia ieškovė, nebūtina, kad ypatinga situacija susidarytų tiesiogiai ir iš karto dėl suinteresuotojo asmens aplaidumo. Šiuo atveju pakanka, kad dėl aplaidumo prekė buvo paimta iš muitinės priežiūros arba šis paėmimas buvo palengvintas.

151 Šioje byloje ypatinga situacija susidarė dėl to, kad ieškovė tapo apgaulės, kuri buvo įmanoma dėl nacionalinių muitinių tarnautojų veiksmų, auka. Todėl būtina, kad įvairūs veiksmai, dėl kurių ieškovė kaltinama akivaizdžiu aplaidumu, būtų vertinami kaip padėję įvykdyti arba palengvinę šią apgaulę.

152 Tačiau jau buvo nuspręsta (žr. 118, 120, 130 ir 143 punktus), kad akivaizdų ieškovės aplaidumą sudarantys trys veiksmai, t. y. transporto priemonės registracijos numerių nenurodymas T1 dokumentų egzemplioriuje Nr. 5, neteisingas Schirnding nurodymas kaip paskirties įstaigos ir neteisėtas T1 dokumentų blanko Nr. 5 grąžinimo būdas, palengvino apgaulės atsiradimą ir prekių paėmimą iš muitinės priežiūros ir taip apsunkino nacionalinių muitinių galimybę kontroliuoti aptariamų operacijų tinkamą eigą.

153 Todėl kaltinimas, susijęs su priežastinio ryšio nebuvimu, yra atmestinas.

7) Išvada dėl antrojo ieškinio pagrindo

154 Iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad Komisija naudojasi diskrecija, kai ji priima sprendimą, taikydama šią bendrąją teisingumo išlygą (1995 m. lapkričio 9 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *France-aviation prieš Komisiją*, T-346/94, Rink. p. II-2841, 34 punktas; minėtų sprendimų *Primex Produkte Import-Export ir kt. prieš Komisiją* 60 punktas; *Mehibas Dordtselaan prieš Komisiją* 46 ir 78 punktai ir *Aslantrans prieš Komisiją* 55 punktas). Reikia taip pat pastebėti, kad importo muitų grąžinimas ar atsisakymas juos išieškoti, kuris gali būti suteiktas tik esant tam tikroms sąlygoms ir specialiai numatytais atvejais, yra įprastos importo ir eksporto procedūros išimtis ir todėl nuostatos, numatančios tokį grąžinimą ar atsisakymą išieškoti, aiškinamos griežtai (minėtų sprendimų *Söhl & Söhlke* 52 punktas ir *Aslantrans prieš Komisiją* 55 punktas). Kadangi akivaizdaus aplaidumo nebuvimas yra būtina sąlyga, kad būtų galima kreiptis dėl importo muitų grąžinimo arba atsisakymo juos išieškoti, iš to matyti, jog ši sąvoka turi būti aiškinama taip, kad grąžinimo arba atsisakymo išieškoti muitus atvejų skaičius būtų ribotas (minėto sprendimo *Söhl & Söhlke* 52 punktas).

155 Šioje byloje ieškovė nagrinėjamų muitinės operacijų atžvilgiu buvo išorinio Bendrijos tranzito procedūros vykdytoja. Todėl, kaip vykdytoja, ji prisiėmė konkrečią atsakomybę šių operacijų atžvilgiu.

156 Vis dėlto ieškovė keletą kartų sąmoningai pažeidė pareigas, kurias ji turi pagal išorinio Bendrijos tranzito procedūrą. Pirma, nenurodydama transporto priemonių registracijos numerių, ji nevykdė Įgyvendinimo reglamento 37 priede numatyto įsipareigojimo. Antra, muitinės deklaracijose pateikdama neteisingus duomenis dėl paskirties įstaigos, ji neįvykdė įsipareigojimų pagal Įgyvendinimo reglamento 199 straipsnį ir šio reglamento 37 priedą. Galiausiai, trečia, neteisėtu būdu grąžindama T1 dokumentų egzempliorius Nr. 5, ji nesilaikė Įgyvendinimo reglamento 356 straipsnyje įtvirtintos nuostatos. Kadangi pažeistos nuostatos nebuvo ypač sudėtingos, jų aiškinimas nebuvo sunkus. Be to, ieškovė buvo labai patyręs šiame sektoriuje ūkio subjektas. Šie pažeidimai reiškia ne tik formalių įsipareigojimų pagal Bendrijos tranzito procedūrą nesilaikymą, bet jie taip pat lėmė apgaulę ir prekių paėmimą iš muitinės priežiūros, taip apsunkindami nacionalinių muitinių galimybę kontroliuoti tinkamą operacijų eigą. Galiausiai dėl muitinės operacijų, susijusių su cigaretėmis, kurios yra rizikingos prekės, reikia pabrėžti, kad ieškovė turėjo elgtis ypač rūpestingai.

157 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos pripažindama, jog atsižvelgiant į visas šios bylos aplinkybes ieškovė elgėsi akivaizdžiai aplaidžiai Muitinės kodekso 239 straipsnio ir Įgyvendinimo reglamento 905 straipsnio prasme.

158 Todėl šis ieškinio pagrindas yra atmestinas.

Dėl trečiojo ieškinio pagrindo, susijusio su proporcingumo principu

Šalių argumentai

159 Ieškovė teigia, kad Muitinės kodekso 239 straipsnis turi būti aiškinamas ir taikomas laikantis proporcingumo principo. Atsižvelgiant į muitų sumą, dėl kurios kreiptasi, ir komercinės veiklos apimtį, atsisakymas išieškoti muitus reikštų didelę žalą, o kad nebūtų pažeistas proporcingumo principas, Komisijos nustatytas tariamas aplaidumas būtų labai didelis. Galiausiai Komisija ieškovę vertino nepagrįstai griežtai, nors jos aplaidumas yra glaudžiai „susijęs" su apgaulingais Vokietijos muitininko veiksmais.

160 Komisija pažymi, kad proporcingumo principas šioje byloje turi būti taikomas aiškinti nuostatas, reglamentuojančias atsisakymą išieškoti skolą muitinei, o ne pačios skolos teisėtumui. Ji pastebi, kad Teisingumo Teismas yra nusprendęs, jog nėra neproporcinga tai, kad ūkio subjektas bankrutuotų dėl to, jog turi padengti skolą muitinei (1996 m. gegužės 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Faroe Seafood ir kt.*, C-153/94 ir C-204/94, Rink. p. I-2465, 116 punktas). Galiausiai ginčijamame sprendime Komisija atsižvelgė į proporcingumo principą, tačiau rimti kaltinimai ieškovei neleido atsisakyti išieškoti muitus.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

161 Svarbu pastebėti, kad ieškovės skola muitinei yra susijusi su prekių, dėl kurių buvo vykdomos nagrinėjamos Bendrijos tranzito operacijos, ekonomine verte, ypač su šioms prekėms, t. y. cigaretėms, taikomais muitais ir mokesčiais. Tai, kad išieškotina importo muitų suma yra didelė, reiškia profesinę riziką, su kuria susiduria ūkio subjektas (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Faroe Seafood ir kt.* 115 punktą). Todėl skolos, kurią prašoma atsisakyti išieškoti, dydis pats savaime nėra veiksnys, galintis pakeisti sąlygų, nuo kurių priklauso šis atsisakymas išieškoti, vertinimą. Taigi darytina išvada, kad Komisija nepažeidė proporcingumo principo, kai nagrinėdama aptariamą prašymą neatsižvelgė į finansinės žalos, kurią sukeltų sprendimas atmesti prašymą, dydį.

162 Dėl ieškovės argumento, kad akivaizdus aplaidumas, kuriuo ją kaltina Komisija, yra glaudžiai susijęs su Vokietijos muitininko apgaule, pakanka konstatuoti, jog Komisija į šią apgaulę atsižvelgė, nes šia aplinkybe grindė ypatingos situacijos šioje byloje vertinimą. Taigi vertindama antrąją teisės, kad būtų atsisakyta išieškoti mokesčius, sąlygą, t. y. akivaizdaus aplaidumo nebuvimą, Komisija teisingai atsižvelgė į ieškovės veiksmus ir neveikimą, kurie, kaip jau buvo nuspręsta, padarė įtaką apgaulei atsirasti ir apsunkino jos atskleidimą. Iš to matyti, kad Komisija nepažeidė proporcingumo principo nagrinėdama ieškovės veiksmus.

163 Atsižvelgiant į tai, šis ieškinio pagrindas yra atmestinas.

Dėl ketvirtojo ieškinio pagrindo, susijusio su skolos muitinei nebuvimu

Šalių argumentai

164 Per posėdį ieškovė nurodė naują ieškinio pagrindą remdamasi naujos aplinkybės atsiradimu. Ji tvirtino, kad, kaip matyti iš minėto 2004 m. lapkričio 30 d. Prahos aukščiausiojo teismo *(Vrchní Soud)* sprendimo, prekės, dėl kurių buvo vykdomos ginčijamos muitinės operacijos, paliko Bendrijos muitų teritoriją. Taigi šios prekės nebuvo paimtos iš muitinės priežiūros ir joms neturi būti taikomi importo muitai. Todėl Nyderlandų valdžios institucijų nustatyta skola muitinei, kurią ginčijamu sprendimu buvo atsisakyta išieškoti, neegzistavo. Ši aplinkybė gali pateisinti atsisakymą išieškoti skolą muitinei. Muitinės kodekso 239 straipsnyje numatytos procedūros taikymas reiškia išankstinį skolos muitinei buvimą.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

165 Iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad Muitinės kodekso 239 straipsnio ir Įgyvendinimo reglamento 905 straipsnio nuostatos turi vieną tikslą, – kai yra tam

tikros ypatingos aplinkybės ir nesant akivaizdaus aplaidumo ar apgaulės, – atleisti ūkio subjektus nuo privalomų sumokėti muitų mokėjimo, o ne leisti ginčyti skolos muitinei mokėjimo principą (1987 m. kovo 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Cerealmangimi ir Italgrani prieš Komisiją*, 244/85 ir 245/85, Rink. p. 1303, 11 punktas ir 1993 m. liepos 6 d. Sprendimo *CT Control (Rotterdam) ir JCT Benelux prieš Komisiją*, C-121/91 ir C-122/91, Rink. p. I-3873, 43 punktas; minėto sprendimo *Hyper prieš Komisiją* 98 punktas). Iš tikrųjų skolos muitinei buvimo ir tikslios jos sumos nustatymas priklauso nacionalinės valdžios institucijų kompetencijai. Todėl Komisijai pagal šias nuostatas pateikti prašymai nėra susiję su klausimu, ar nacionalinės muitinės tinkamai taikė materialinės muitų teisės nuostatas. Pirmosios instancijos teismas pažymi, kad dėl šių institucijų priimtų sprendimų galima pareikšti ieškinius nacionaliniuose teismuose, kurie gali kreiptis į Teisingumo Teismą pagal EB 234 straipsnį (1998 m. liepos 16 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Kia Motors ir Broekman Motorships prieš Komisiją*, T-195/97, Rink. p. II-2907, 36 punktas ir minėto sprendimo *Hyper prieš Komisiją* 98 punktas).

166 Atsižvelgiant į tai, kas buvo pasakyta, šį ieškinio pagrindą reikia pripažinti nepriimtinu.

167 Pirmosios instancijos teismas mano, kad bylos tyrimas ir dokumentai bei šalių atsakymai, pateikti taikant proceso organizavimo priemones, jam suteikė pakankamai informacijos, dėl to nebūtina nurodyti taikyti kitas tyrimo priemones, būtent ieškovės siūlomą liudininkų apklausą.

168 Atsižvelgiant į tai, kas buvo pasakyta, visas ieškinys yra atmestinas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

169 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi ieškovė bylą pralaimėjo, ji turi padengti savo ir Komisijos patirtas išlaidas pagal šios pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (pirmoji kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį.

2. Ieškovė padengia savo ir Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Cooke García-Valdecasas Trstenjak

Paskelbta 2005 m. rugsėjo 13 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Kancleris

H. Jung

Pirmininkas

J. D. Cooke

Turinys

Teisės aktai ..... II - 3180

Bendrijos tranzito taisyklės ..... II - 3180

Importo arba eksporto muitų grąžinimo arba atsisakymo juos išieškoti taisyklės .... II - 3185

Faktinės bylos aplinkybės ..... II - 3187

Ginčijamos išorinio Bendrijos tranzito operacijos ..... II - 3187

Administracinė procedūra ..... II - 3191

Procesas ir šalių reikalavimai ..... II - 3194

Dėl teisės ..... II - 3195

Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su atsisakymo išieškoti importo muitus procedūros ir teisinio saugumo principo pažeidimais ..... II - 3196

1) Dėl kaltinimo, kad nebuvo įspėjimo apie termino pratęsimą, ir dėl teisinio saugumo principo pažeidimo ..... II - 3197

— Šalių argumentai ..... II - 3197

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 3198

2) Dėl kaltinimo, susijusio su prašymų pateikti papildomos informacijos tinkamu momentu neperdavimu ..... II - 3199

— Šalių argumentai ..... II - 3199

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 3201

3) Dėl kaltinimų, susijusių su pavėluotu ir neišsamiu susipažinimu su medžiaga ..... II - 3202

— Šalių argumentai ..... II - 3202

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 3204

4) Dėl kaltinimo, susijusio su pavėluotai gautais Nyderlandų valdžios institucijų atsakymais ..... II - 3209

— Šalių argumentai ..... II - 3209

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 3210

5) Dėl kaltinimo, susijusio su Nyderlandų valdžios institucijų vėlavimu pateikti FIOD ataskaitą ..... II - 3210

— Šalių argumentai ..... II - 3210

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 3211

6) Dėl kaltinimo, kad prašymas atsisakyti išieškoti muitus buvo nagrinėjamas pernelyg lėtai ..... II - 3212

— Šalių argumentai ..... II - 3212

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 3213

7) Išvada dėl pirmojo ieškinio pagrindo ..... II - 3214

Dėl antrojo ieškinio pagrindo, susijusio su akivaizdaus aplaidumo Muitinės kodekso 239 straipsnio ir Įgyvendinimo reglamento 905 straipsnio prasme nebuvimu ..... II - 3214

1) Dėl akivaizdaus aplaidumo sąvokos ir tinkamų kriterijų jo buvimui šioje byloje įvertinti ..... II - 3214

— Šalių argumentai ..... II - 3214

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 3216

2) Dėl registracijos numerių nenurodymo T1 dokumentų egzemplioriuje Nr. 5 II - 3218

— Šalių argumentai ..... II - 3218

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 3220

3) Dėl muitinės dokumentuose nurodytos paskirties įstaigos pakeitimo ..... II - 3223

— Šalių argumentai ..... II - 3223

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 3225

4) Dėl T1 dokumentų egzemplioriaus Nr. 5 persiuntimo būdo ..... II - 3227

— Šalių argumentai ..... II - 3227

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 3229

5) Dėl nepakankamos informacijos apie pirkėjus ..... II - 3233

— Šalių argumentai ..... II - 3233

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 3234

6) Dėl priežastinio ryšio tarp ypatingų aplinkybių ir aplaidumo, kuriuo kaltinama ieškovė, nebuvimo ..... II - 3234

— Šalių argumentai ..... II - 3234

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 3235

7) Išvada dėl antrojo ieškinio pagrindo ..... II - 3236

Dėl trečiojo ieškinio pagrindo, susijusio su proporcingumo principu ..... II - 3238

Šalių argumentai ..... II - 3238

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 3239

Dėl ketvirtojo ieškinio pagrindo, susijusio su skolos muitinei nebuvimu ..... II - 3240

Šalių argumentai ..... II - 3240

Pirmosios instancijos teismo vertinimas ..... II - 3240

Dėl bylinėjimosi išlaidų ..... II - 3242